

Taxa postală plătită în num. No. 224713-929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, félévre 600, egészévre 1200 lei. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, félévre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetések díjszabás szerint. Az „UJ KELETT” az erdélyi és bánsági zsidóság egyetlen napilapja. Címeink utányomását csak a címrés megjelölésével engedjük meg.

UJ KELETT

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jambor Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-szegi Ernő, Str. Matei Millo 7.

Ára 5 lej

Péntek, 1934 január 26.

5694. ÉV SEBATH 10. XVII. ÉVF. 19 SZAM.

Visszatérhetnek...

Visszatérhetnek a német emigránsok. A sok felvonulás, pártgyűlés, hangos és üres manifesztáció után Hitlerék egy új slágert hajítanak a világ köztudatába: az emigránsok visszatérhetnek.

Persze nem mindegyik nem is fömeges-től. Jöhetnek a „gutgesimt” emigránsok, akik nem ártottak odakinél a mai rezsim-nek, tartották a szájukat.

Ezzel azonban a Harmadik Birodalom nincs megelegedve. A Harmadik Biroda-lomnak a hazájukba visszatérni akarók-kal szemben van egy követelése. Be kell bizonyítaniuk, hogy gondolkozásuk meg-változott és nem számíthatnak arra, hogy érvényesülhetnek.

Megváltozott a gondolkodásuk Göring-ről azt kell hinnük, hogy gentleman, Ley dr. urról, hogy józanul is cselekszik olykor. Röhrörről, a rohamesapítók fő-parancsnokáról, hogy többé nem pede-rasztja. Az egész rendszerről pedig, hogy nem az uralkomok megszilárdítására törek-szenek hanem a népnek munkával és ke-nyerrel való ellátására.

Azelőtt nem így gondolkoztak, hiszen emiatt kellett emigrálniuk. De ha vissza-jönnek, akkor visszájára kell fordítaniok előbbi gondolkodásukat, ahogy az imént mondtuk, Hitlerrel úgy kell véleked-niök, mint egy félistenről. Wotan hely-tartójáról. Es ezt be is kell bizonyítaniok. Nem azt, hogy Hitler a félisten, hanem hogy ők ilyesmiben hisznek.

Legnehezebb dolog ilyesmit hinni, még nehezebb bebizonyítani.

Ez okból aligha fognak tömegesen visz-szatérni a német emigránsok mindaddig, amíg Röhr, Göring és Ley kísértete fek-szik a német nép lelken.

Abba hagyták...

A londoni Observer nagyon jellemző és fölöttébb örvendetes hírt röpit világ-gá.

Azt írja a londoni lap, hogy a német filmgyárak abbahagyták a politikai prop-aganda-filmek gyártását.

Ha pedig abbahagyták, akkor nyilván nagyon komoly okuk volt arra, hogy ab-bahagyják.

Még pedig nem érzelmi, hanem gaz-dasági okok.

Hugenberg ur, a filmkirály, érzelmi okokból nem hagyta abba a német hősiesség dícsőítő giccek gyártását; ha ab-bahagyja, annak más oka kell, hogy le-gyen.

Nyilván az, hogy a német közönség érzelmei változtak meg a náci-propagandát terjesztő filmek iránt és távolmara-dásukkal tüntetnek eme „művészi” torz-szülöttek ellen.

Nagy jelentőségű változás ez. A német tömegek egyre erősödő pász-szív rezisztenciájának egyik kézzelfog-ható, le nem tagadható bizonyítéka.

Hol vannak azok a szép idők, amikor a nemzeti szocialista humbug harmonái-nak hallatára milliók lelkesedtek a leg-szedítőbb „eszmei” és „szellemi” náci-al-kotások iránt?

Eltűntek, mint a tavalyi hó. A felvonulások, csindaratták, szintiszta-ria korlátottságok, mint a Horst Wessel-film is volt, nem kellenek többé.

Kenyér kellene inkább, amit viszont a Harmadik Birodalom árendásai csak igérni tudtak, de adni nem.

Ha kenyér és munka volna, esetleg még akadna közönség a propaganda-fil-mek számára nem akad.

Igy azonban nem akad. Tegyük hozzá: most még csak a fil-mek számára ne makad.

De holnap, vagy holnapután már a nagy écccók számára sem fog akadni.

Olyan mélységes, halálos esend, a pasz-szív, majd később az aktív rezisztenciá-nak olyan hulláma fogja elborítani a Harmadik Birodalmat, amelyben a leg-hangosabb szajtépés és politikai csepü-rágás is pusztába kiáltó szónak fog bizo-nyulni.

Megbukott a jugoszláv kormány

Uzonovics az új designált miniszterelnök

Belgrad, január 25. Politikai körök-ben úgy tudják hogy bekövetkezett a Szrszkiés kormány lemondása. A kor-mány minisztertanácsot tartott, mely-nek során a miniszterek között az adó-emelőjavaslatok ügyében nézeteltéré-sek merültek fel. A miniszterelnök el-utazott a királyhoz a debinjei kastély-ba. Újabb jelentés szerint Sándor ki-rály elfogadta a Szrszkiés kormány le-mondását. A király a válság megoldá-sára irányuló tárgyalások bevezetése-ként kihallgatáson fogadta Tomase-vics szenátusi és Kumandit képviselő-házi elnököket. Valószínűnek tartják, hogy Uzonovics volt miniszterelnök kap kormányalakítási megbízatást.

Ma Marinkovics volt külügyminisz-ter is kihallgatáson volt a királlyal.

A lapok értesülése szerint Marinko-vics elvállalná a miniszterelnökké de-zignálást, ha a király hozzájárulását adja a jelenlegi törvényhozás feloszla-tásához s új választások kiírásához.

Kombinálják a miniszterelnökjelöl-tek között Jettics külügyminisztert és Kumandit, a képviselőház elnökét.

Belgrad, január 25. Sándor király legújabb jelentés szerint Uzonovics volt miniszterelnöknek ajánlotta fel a kormányalakítást. A designált minisz-terelnök már kétízben volt miniszter-elnöke Jugoszláviának és mindkét al-kalommal horvát ellenzéki állásfoga-lása buktatta meg. Szrszkiés leközönt miniszterelnök skupstina elnöke lesz, míg Kumandi, a jelenlegi elnök az új kormányban átveszi a pénzügyi tárcát.

Tatarescu bejelentette a királynak a kormány átszervezését

Doru Dumitrescu lesz a Banca Nationala új kormányzója

Bucuresti, január 25. Az Adeverul ir-ja: Tatarescu miniszterelnök tegnap ki-hallgatáson volt a királlyal és ez alka-lommal szóba került a kormány kiegészi-tésének és a Banca Nationala kormányzó-jának ügye is. Valószínű, hogy Xenit lesz az ipar és kereskedelmi miniszter, míg munkügyi miniszterré Sassut nevezik

ki. Dimitriu helyébe, aki lemond. Ami a Banca Nationala kormányzói állását ille-ti, Anghelեսcu a jövő hét elején kihalla-gatáson jelenik meg a királlyal és ha meg-marad elhatározása mellett és fenntartja lemondását, akkor Doru Dumitrescu, a Banca Româneasca administrator dele-guée lesz az utódja.

Guisse herceg, a francia trónkövetelő Brüsszelből irányítja a párizsi rojalista akciókat

Párizs, január 25. Az Action Francaise szerint Guisse, a Brüsszelben élő francia trónkövetelő párizsi bizalmi embereit ma-gához kérte s tekintettel a kötvénycsa-lásokkal felkavart politikai helyzetre, új utasításokkal látta el őket. Egyidejű pári-zsi jelentés szerint a Confidence biztosító társaság vezérigazgatóját, Gueblint letar-tóztatták, mert az intézet tartalékalap-jaiból 180 millió frankot bocsátott Sta-visky rendelkezésére, a széllámos bankár hamis kötvényeieért.

Tegnap a francia kamara pénzügyi bi-zottságában szóváltették a keleti határvé-delmi erődíjvonallal építésénél tapasztalt ál-landó hiteltülpéseket. Vincent Auriol a túllépést több mint 1500 millió frankra becsüli. Elhatározták, hogy bizottságot küldenek ki a határvédelmi munkálatok hiteltülpéseinek felülvizsgálására. Egy-idejű párizsi értesülés szerint valószínű-nek tartják, hogy Paul Boneour varsói és prágai utját február végén, vagy már eius első napjaiban teszi meg.

A lybiai kormányzó

Balbó, a repülőgenerális átvette a fe-ke-ték kormányzását.

Vajjon mi lehet az oka annak, hogy az óceánrepülő hős, a friss energiákkal teli légügyi miniszter elhagyja Rómát és ahelyett, hogy jól megérdemelt népszerű-ségének sugárzófényében fürödjön, elmegy a Duce alkirályának az afrikai sivatag kellős közepébe pucér négerék közé.

Bizonyára nem jószántából cserélte fel Balbó Rómát Lybiával.

Ment, mert a Duce küldte.

A Duce pedig azért küldte, mert okos ember és tulságosan jól áttanulmányozta a régi római császárságok történetét és ma is beváló politikai metódusokat.

A régi római császárok sohasem örültek annak, ha valamelyik hadvezérük győze-delmesen tért vissza a hadjáratból, a sze-nátus díszkaput engedélyezett számára és a populus romanus örömmujongva ünne-pelte a csatából hazatérő hőst. A régi

császárok tudták, hogy ez a népszerűség súlyos veszedelmet jelent az ő számukra. A dicsőségtől megittasodott hadvezér és az extázisban lelkesedő nép egyszer csak megbolondul és egy szép napon kiderül, hogy a császári trónon már az egykor még hűséges alattvaló a győztes hadvezér ül. Idők során a császárok elődeik buká-sán rájöttek az egyetlen orvosságra. Azt a hadvezért, akinek népszerűsége tulsá-gosan beárnyékolta már a császári hatal-mat elküldték kormányzóknak valamelyik távoli kolóniára, hadd vesződjék ott a felvált népekkel.

Mussolini nem tett egyebet, csak le-kopirozta ezt a metódust.

Balbót aki úgy tört haza az óceánon túlról, mint egy győztes hadvezér elküld-tek kormányzóknak Lybiába, hadd tűnődjék egy kicsit néger alattvalói között a dicső-ség mulandóságáról.

Balbó pedig most törheti a fejét azon, hogy érdemes volt-e a kék flotta élén keresztülrepülni az óceánt?

A zsidók a nagyvilágban

Január 14-én Frankfurtban a Jüdisches Lehrhaus termei-ben megnyitották a téli kur-zust és pedig a nagynevű Martin Buber előadásával. Az előadást úgy tárgyá, mint elő-adójának elmélyültsége, ha-talmas történelmi látóköre mi-att is érdemes hogy olvasóink előtt ismertessük.

„Zsidók a nagyvilágban” — a meg-jelölés csak egy meghatározott időpont-tól kezdve illetheti népünket. Ez az időpont azonban nem a zsidó állam-életnek Titus által való elpusztítása óta veszi kezdetét hanem a Barkochba felkelés összeomlása óta. Amikor Je-ruzsálem megszünt zsidó városnak Jen-ni, amikor a zsidó saját országában nem érezhette magát otthonosan, csak akkor verődött széjjel a világ minden tájékára. Azóta ő a világban az ugy-nevezett „bizonytalan ember”. Attól az időtől kezdve az általános bizonyta-lanság közepette, amely egyébként az emberi egzisztenciák jellemzője, azt le-het mondani, hogy van egy emberfaj-ta amelynek az a sorsa, hogy az em-bernek még problematikus biztonsága fölött sem rendelkezhetik. A zsidó szék jelszóródottságnak sorsszerű bizonyta-lansága ez, amelyet má „galutnak” — elhűreoltatásnak — nevezünk.

Mi lehet az oka ennek a bizonytalan-ságnak? A zsidó közösség úgy szól-ván nem kategorizálható. Ez a közös-ség ellenkezik minden más hasonló pé-dával és még az általánosító fogalmak alá sem vehető. A zsidó közösség egyé-ni tulajdonságai megkülönböztetik. Izrael-nek ez az egyedülvalósága ösztönzi a többi népeket arra hogy ennek magya-rázatát keressék, a magyarázat pedig mindig a kategóriákba való besorako-zást jelenti. Igyekeztek, amely majd-nem minden esetben esődöt mond. Min-den, ami be nem sorozható, ami meg-nem érthető, már a pusztá jelenlétével idegenül, sokszor talán ijesztően hat. Amit némelyek állítanak hogy az an-tiszemitizmus nem egyéb, mint a kísér-tetektől való félelem annak megvan a maga mélyebb igazsága. A vándorló, a tévelygő, a kiszolgáltatott közösség, amelynek összetétele egészen más mint a többieké, amely összehasonlíthatat-lan, ez ilyen közösség a népek száma-ra, amelyek között él, mindig valami kísértetszerűt jelentett, valami barát-ságtalant, hazátlant. Emberek közös-ségét, akik, ha egyszer gyökereit is ver-tek, még mindig attól kell tartaniok, hogy jöhet valamikor az idő hogy elve-szítik maguk alatt a talajt.

Ha a népek bennünket olybá tekinté-nek, mint kísérteteket, nekünk köte-lességünk hogy megkülönböztessük a lényegét a látszattól. Mi belülről tud-juk nagyon jól hogy nem vagyunk ki-sértetek, hanem élő, fejlődő, szerves közösség. Felmerül tehát a kérdés, mit jelent a mi látszólagos benemroszoha-tóságunk a maga lényegében. Vajjon nem egyébe ez, mint a népek látási és gondolkodási fogyatkozása? Talán mégiscsak besorozhatók vagyunk, ép-pen csak „ők” nem értik ezt meg? Ta-lán a mi be nem sorozhatóságunk csak negatív, időleges tünet és eljön majd az idő amikor mi is besorozhatók le-szünk a népek közléteibe?

Van rá lehetőség megdudni, hogy mindez a negatívum alapjábanvéve nem egyéb, mint kifejezője egy poziti-vumnak. A vallás el tud vezetni e tu-dat felé. A vallás mutatja meg ne-künk a zsidók egyedülvalóságát. Olyan egyedülvalóság ez, amely nem azt je-lenti, hogy csak egy példány van be-lőle, hanem Izrael egyedülvalósága je-lenti, hogy van valami, amely történel-ménél, lényegénél, elhivatottságánál fogva annvíra egyedülvaló hogy emi-att nem sorozható be a többiek közé. Izrael egyuttal nem türi azt sem, hogy besorozzák, mint ahogy ez gyak-

ran megtörténik a „nemzet” vagy a „vallasközösség” kategóriájába. Nepeket és vallasközösségeket határozott jelek szokták megkülönböztetni egymástól. A népek az ő történelmüket átérzik és pedig főleg, mint népközös ségek. Amit az egyesek átélnek, az is ami ez az átélésekben kifejeződik — költészet, filozófia és művészet — már nem történelem. A közösségeknek azonban vannak vezető embereik, akik olyasmint élnek át, aminek legfelsőbb és legértékesebb formájáról azt mondják, hogy ez „kinyilatkoztatás”. Ha az ő elhivatottságuk és küldetésük közössé get tud teremteni, akkor megszületett a vallasközösség. A népek és a vallá sok tehát úgy különböznek egymástól, mint ahogy különbözik a történelem a kinyilatkoztatástól. Csak egy ponton megy együtt a kettő és pedig abban, hogy Izrael döntő történelmi élményeit, mint kinyilatkoztatást élte át és kinyi latkoztatásait történelmeiknek, népalaki óknak és népvészéreknek érzi. A népi- ességnek és a vallasközösségnek az egysége teszi ki Izrael egyedülvalósá gát. Ez nemcsak tapasztalati és sors közösségi élmény, hanem az a pont, amikor az isteneszme közvetítésével bekapcsolódik az emberiségbe.

A zsidóság történelme kétirányú igyekezetet tüntet fel. A bizonytalan zsidó bizonyosság felé törekszik, a be nem sorozható zsidó közösség viszont arra hogy besorozható legyen. A két törekvés nem azonos. A biztonság felé való igyekezet a maga gyökerében jo gos és igazságos. Az ember nem lehet elítelve arra, hogy egész életét bizony talanságban töltsse. Ezt az igyekezetet senki kétségbe nem vonhatja, de vitás sa lehet tenni, hogy milyen uton jus son el a zsidó ehhez a biztonsághoz.

A régi zsidó állam történetéből is ismerjük a biztonság felé való igye kezetet. A régi Kelet két döntő jelentő ségű hatalmi tényezője. Egyiptom és Babylonia között feküdt Palesztina, amely átvonulási országának számított és így a zsidóság sorsa az volt, hogy hol az egyik, hol a másik zsákmánya legyen. Egyre arra törekedett, hogy földrajzpolitikai bizonytalanságát ha talompolitikailag győzze le. A prófé ták beszédeinek politikai tartalma voi taképpen mindig az, hogy figyelmezt et a hamis biztonságok ellen. A prófé ták előre megmondják, hogy Izraelnek el kell merülnie, ha egyre csak ingado zik és paktál, el kell tűnnie, ha nem akar „csak” politikai alakulatként lé tezni. Fenmaradhat — és ez a prófé ták intelmének és a zsidó történetvaló ságnak paradoxonja —, de csak abban az esetben, ha ragaszkodik egyedülva lóságának elhivatottságához. Istennek a szövetségben kimondott szava — mondják a próféta —, hogy Izrael számára nincs más biztonság, csakis isten. Ez nem egy proklamált hitáza zat, hanem a zsidó közösségi létnek a valósága, elhivatottsága, történelmi lé tezése.

A diaszpóra későbbi századaiban a biztonsági kívánság arra törekszik, hogy a közösség valahová besorozható legyen. Ez a kívánság történelmi for mátt az exilium későbbi korszakában öltött: az emancipációban. Nem egye dül a zsidók okai annak, hogy nem recipiálták őket, mint közösséget, ha nem mint egyeseket. Az emancipáció kezdeti stádiumában a népek abból in dultak ki, hátha mégis be lehet a szo kások kategóriákba sorozni Izraelt is. Így merült fel a kérdés: nemzet-e vagy vallás a zsidó? Franciaországban az emancipációt megelőzően élénk eszme- esere folyt a kérdés körül és nagyon fievlemreméltó még ma is az a né hány jevezet, amit Napoleon minisz tere, Portalis írt az idevonatkozó je lentésre. Elvileg a jegyzeteknek így szól: „A kormányt figyelemmel kel lett lennie a nép örökkévalóságára, a ténvre, hogy az évszázadok minden változásai és sorscsapásai ellenére át tudta menekíteni magát a mi korunk ba. Nyilván meg van neki az az elő nyve, hogy maga az Ur'isten a törvény hozója.”

A zsidó törvény súlypontja, hogy gondoskodik a bizonytalan emberről. A zsidó törvény nem tűri, hogy bizony talan elemei, mint a gyöngye, a sze gény, az özvegye és az árva kisebb jo gokat élvezzen, mint az erős, a hatal mas és az, aki az élet lehetőségeiben biztosított. Am az „egyenlő jog” in telme nemcsak Izraelnek szól, hanem kibotott mindenre a népek között, ahol a zsidó nép vendégjogot élvezett.

A Mizrachí és a cionista exekutívé levélváltása a palesztinai vallási élet követelményei kérdésében

A Mizrachí akciót indított egy új koalíciós exekutívé alakítására

Jeruzsálem, január 25. A Mizrachí Vi légszervezet központi vezetősége akciót indított abban az irányban, hogy a cio nista exekutívé tüzze ki az Akcions Com ité legközelebbi ülésének napirendjére azt a javaslatot, mely a Jewish Agency jelenlegi vezetőségének visszaélésére irá nyul egy új koalíciós exekutívé megvá lasztása érdekében. A Mizrachí ezenkívül követeli azt is, hogy az A. C. foglaljo zék a Mizrachí részéről a legutóbbi kong resszuson felvetett követelésekkel.

Mint ismeretes a prágai kongresszuson a klaleionisták A-csoportjából és a mun káspártból került ki az új exekutívé és éppen a Mizrachin bukkott el a szélesebb koalíció. A munkáspártok azt állítják, hogy a Mizrachí személyi okokból hiusi totta meg az együttműködést, míg a Miz rachí vezetői azt hangoztatják, hogy a személyi momentumok másodrendűek voltak és ha a vallási követelményeknek eleget tettek volna, úgy a Mizrachí fel adta volna személyi kikötéseit a koalíció érdekében. A palesztinai „Doar Hajom” értesítése szerint a Mizrachí-exekutívé legközelebbi gyűlésén részletesen meg fog ják vitálni az összes pártok bevonásával alakítandó Agency-exekutívé kérdését. Ez a fordulat a hivatalos Mizrachí-ve zetőség megerősödésének jele, míg a párt belső ellenzéke sokat veszített erejéből az utóbbi időben.

A Mizrachí átirata az exe kutívéhez

A Mizrachí akciója a szenzáció erejé vel hatott a cionista közvéleményben és a politikai körök a legnagyobb érdeklő déssel várják az ügy további fejlemé nyeit. A Zsidó Távirati Iroda mai jelen tésében közli a Mizrachí átiratának szö vegét, melyet az exekutívéhez intézett és egyben publikálja a cionista exekutívé válaszában is. A Mizrachí átirata, melyet H. Farbstein írt alá a vezetőség nevé ben, szó szerint így hangzik: „Bár a legutóbbi kongresszuson az uralkodó többség „felvilágosodottsága nak” jóvoltából nem fogadták el a mi vallási követeléseinket, mégis szükséges nek tartjuk a cionista mozgalom érdeké ben, hogy újból önkökhöz forduljunk eb ben a kérdésben. A mi vallási követelé seinknek a kongresszuson történt elutasí tása amellett, hogy a szombat nyilvános megszégése és a vallási előírások meg-

sértése az országban veszedelmes és alá rmirozó hatást gyakorol, az ortodox zsi- dóság minden részében jogosan a legmé lyebb rosszalást váltotta ki. A helyzet egyre súlyosodik és kihat az egész cio nista munkára. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi exekutívében képviselt pártok nem emelnek kifogást a mi vallási köv eteléseinkkel szemben, úgy látszik, az egyetlen ellenállás követelményeink tel jesítésével szemben önköktől indul ki. Nem tartjuk szükségesnek egy kongresszus egybehívását követeléseink előterjeszté sére és a cionista mozgalmat fenyegető ve szedelmet illetőleg önkökhöz fordulunk, hogy az exekutívé a legközelebbi alkalom mal behatóan vitassa meg ezeket a köv eteléseket és pozitív megoldásokat talál jon azokra. Követeléseink, melyeket a kongresszus elé terjesztettünk, a követ- kézők:

A Mizrachí követelése

1. A sabbath és a zsidó ünnepek, pi- henőnapjai kell hogy legyenek az egész Jisruvuk. Ezeket a napokon szünetel min den munka, kereskedelmi és üzleti tevő kenység.
2. Ennek az alapelveknek megfelelően a Zsidó Nemzeti Alap a nemzeti földön kolonizált telepésekkel való szerződésibe köteles felvenni a klauzulát, mely szerint szerződési feltételként kötelező a szombat betartása és tilos minden mezői és kerti munka szombaton és ünnepnapokon.
3. Kötelezendők az összes cionista pár tok, melyek a városokban és falvakban nyilvános konyhákat és vendéghelyeket tartanak fenn, valamint az általuk fenn tartott vagy az ő nevüket viselő kibbu- cok a kaszuth-törvények betartására in- tézközéseikben. (A fenti követelések vo- natkoznak a pártok galuthbeli kiképző- csoportjaira is.)
4. Az összes pártoknak és szervezetek- nek megtiltandó gyűlekezéseknél, kirán- dulásoknál és nyilvános játékoknál szom- baton és ünnepnapokon való rendezése.
5. Az exekutívé követelje a palesztinai kormánytól, hogy a szolgálatában álló zsidókat mentse fel a szombaton és ün- nepnapokon való munka alól úgy a hi- vatásokban, mint a közmunkákban.
6. Az exekutívé követelje a kormány- tól a Jisruv által kért szombati védőtör- vény ratifikálását a zsidó telepítési te- rületekre.”

Az exekutívé válasza

Az exekutívé nevében S. Eisenberg helyettes főtitkár válaszolt a Mizrachí átiratára. A válasz így hangzik: „Az exekutívé felhatalmazott, hogy 1933 november 26-án kelt átiratukat igaz- soljam és annak tartalmához a következő megjegyzéseket fűzzem:

a) Levelük első bekezdésének tartalma nem állja meg a helyét. A kongresszus többsége nem vetette el az önkö követe- léseit, jöllehet a többség joga, hogy olyan javaslatokat, melyek elfogadhatatlanok számára, elvessen. Sokkal inkább igaz az, hogy a kongresszus időközben elhunyt elnöke, dr. Leo Motzkin, egyáltalán nem tette szavazásra a szóban forgó javasla- tot, mert azokat önkö a kongresszus tartalma alatt nem terjesztették a kongresszus illetékes fórumai elé, mint azt önkö által jóllismert legális út megki- vánja, holott frakciónak tagjai köz- reműködtek az illetékes kongresszusi bi- zottságokban és kétszertelenül módjokban állott volna, bármilyen javaslatot az elő- írt kereteken belül és a napirendnek meg felelően vitára és szavazásra kitűzni. A javaslatot az új exekutívé megválasztása közben, a kongresszus befejező aktusánál nyújtották be az ügyrendi szabályok be- nem tartásával.

b) Levelük második bekezdése — a roz szaló közhangulatot és annak okait ille- tőleg — sem teljesen helytálló. A kedve- zőtlen hangulat, mely a legnagyobb saj- nálatunkra a cionista kongresszus egyes táborában a kongresszus befejezésekor és aztán felülkerekedett, az exekutívé információi szerint nem a vallási felfo- gások közötti különbségekre vezethető vissza hanem politikai természetű és az exekutívé összetételére vonatkozó véle- ménykülönbségekre. Azok a körök, ame-

lyek tiltakozásukat emelték fel, az önkö pártját is beleértve, képviselve voltak az előbbi exekutívében és az előbbi kongresz szus, amely azt az exekutívét megvá lasztotta, nem hozott döntést e javasla- tok tárgyában. A változás, mely a leg- utóbbi kongresszuson történt, csak az

A bécs—belgrádi halálvonal egy méghemenekült utasa elmondja a katasztrófa lefolyását. Négy halottja is van a gyorsvonat elleni bombamerényletnek

Graz, január 25. A Grazer Tages zeitung jelenti hogy a bécs—belgrádi gyorsvonat ellen elkövetett bombame rénylet négy halalos áldozata közül három osztrák egy pedig jugoszláv. A sebesültek közül 2 osztrák, 4 jugoszláv, 1 b'rodalmi német, 1 cseh és 1 ameri kai állampolgár. Az egyik osztrák se besült bekötözése után eltávolított a kórházból és az alábbiakban nyilatko zott a bombamerénylet lefolyásáról.

— Egy ur társaságában ültem az egyik másodosztályú ülésben. Néhány percel hat óra előtt hirtelen detoná ciót éreztünk. A következő pillanat ban a kupé bársonyülsője alól kékszíni lángok törtek elő és amikor magamhoz tértem, a kocsij teteje és lángban állott Szerencsére a robbanás ereje kitért az ajtót és azon keresztül a folyosóra siettem ahonnan az ablakon át kiug rotam. Hórákásra estem és így na

Jobb, mint a „Táncol a kongresszus”!

Willy Fritsch,
Renata Müller,
Paul Hörbiger,
Bárony Rózsi

Valcerháboru

filmben, mely a szezon legjobban si- került operettje.

Strauss János és
Lanner József

eredeti zenéjével. MA a

Select Mozgóban

exekutívé összetételét érinti, semmi ese- re sem azonban a Cionista Szervet be- állítottságát a vallási kérdésekkel szem- ben.

c) Az exekutívé szükségesnek tartja annak kihangsúlyozását, hogy az a meg- állapítás, mintha Palesztinában alarmi- rozó és veszedelmes hatasu nyilvános szombat-megszégések történnének, nem felel meg a valóságnak. Természetes, hogy Palesztinában minden zsidó szab- don, legjobb lelkiismerete szerint járhat el a vallási kérdésekben. Tény azonban, hogy

az egész világon nincs még egy olyan zsidó közösség, mely a szombatot, mint a nemzeti pihenés napját, oly tudatosan tartaná be, mint ahogy ezt a palesztinai közösség teszi.

d) A cionista exekutívének és az Ala- pok vezetőségének nem áll jogukban és módjukban, hogy a telepések vallásgya- korlatának kérdéseibe beavatkozzanak, a szombati szünet és a zsidó ünnepek be- tartásának azonban általános nemzeti je- lentősége van és önkö jól tudják, hogy a Jewish Agency a Keren Hajjeszod és Keren Kajemeth vezetőségével egyet- értésben elhatározta, hogy a telepéseket kötéendő szerződésekre külön klauzulát vezet be, amelyben kötelezik a telepéseket a szombaton és ünnepnapokon való ösz- szes mezői, kertészeti, építkezési, ipari és kereskedelmi munkák beszüntetésére.

e) Az exekutívé méltányolja és megbe- esüli minden zsidó érzelmet olyan ügyek- kel szemben, amelyek szentek és drágák neki. De illetéktelen beavatkozást és a jisruv és a mozgalom nyugalalmának, a cio nista mi és a közös célokért küzdő ösz- mozgalom békéjének veszélyeztetését lát- ná abban, ha megkísérelne morális dol- gokat rákényszeríteni bármely zsidó szí- vére és lelkiismeretére. Csak kölcsönös türelem és kölcsönös tisztelet az öszes pártokkal, minden ember gondolkodásá- val és érzésvilágával szemben lehet al- kalmas az egység, az egyetértés és a nem zeti fejelem előmozdítására, amire mind annyunk szent ügyének oly nagy szük- sége van.

TOLEDO

SZABÓ IMRE legújabb regénye.

A spanyol zsidók visszatelepítése. — Egy zsidó toréador hősi élete és halála. — Toledo, a spanyol zsidóság fellegvára. Faladorregény, a könyvpiac szenzációja. Jubileumi kiadás. Ára: 100 lej. Megre- delhető az Uj Kelet könyvostálya utján. Vidéki képviselők kerestetnek.

Elme

Iorga és

Bucuresti, tud.) Dobres volt népszerű hány év alatt román főváros polgármester Sfantii Apostol babéran és re elrendelt pénzű gátat eredmény. Közismert ve árusokkal szem ellenszenve, Dó gének egyik jel nek a borzalm atmoszféráját, sias külsejét p rendszabályozá eléinte szünte tünt. De Dobr összes érdeké rokkal, türte a sáit, mely véde „Jeanok”-at Bucuresti.

Ime: alig mi elhagyta a buc olteanok ismé rtyűzősönek a f ban új csoko lembe. Az uca varost és fant helnek egymás csokoládét a j A rend éber ó nak az oltean rányos vereked jött új uccai a — Vége a d az ujak, — Nesze ne vissza az ellen visszhangzik a szellemesbék árusok. — Oiesőbb Bobsescu! — Amikor a lag rescu visszaté így kinfátták a — Végeladárak, mert hol rescu!

Bizonyára k cot, amely lora cenzurahivatal folyik. Iorga, volt hajlandó nescet a cenz napon fantasz külföldi cikke jelentését er felfüggesztette

Másnap a N kezöképpen vá zurázott. Near fesszor megsz pedig csak ez írok. Iorga M dőan így jeler máju élellyba niszterelnököt háznál nagy lorga ugyan adátja elő d szek, mint a közönség rész találkozik.

Iorgának, m a cenzura elle került intrá Például előad men és a rád mentesülnek a hogy az egyet talán forrada ban pedig a korra való

Egyházi szere Arany és ezü lengye, Rom Berger Dezső szalon Regele Si

Elment Dobrescu, cincognak az egerek

Iorga és a cenzura. Egylejes lapok inváziója. Merénylőt fognak a minisztériumban

București, január 25. (Az Uj Kelet tud.) Dobrescu Demeter, Bucurestinek volt népszerű főpolgármestere, aki néhány év alatt teljesen megváltoztatta a román főváros balkáni arculatát, nem főpolgármester többé. Ezidőszent a Sfântii Apostoli uccai lakásán pihen babéran és rezignáltan várja az ellene elrendelt pénzügyi és közigazgatási vizsgálat eredményét.

Közismert volt Dobrescunak az uccai árusokkal szemben érzett leküzdhetetlen ellenszenvé. Dobrescu főpolgármesterségének egyik jelentős eredménye volt ezeknek a borzalmasan rikácsoló, a főváros atmoszféráját ledegradáló és nagyvárosias külsejét piszkító tarka népség megszabályozása. Nehéz feladat volt és eleinte szinte megvalósíthatatlannak tűnt. De Dobrescu felvette a harcot az összes érdekképviseletekkel és protektorokkal, túrtta az ellenzéki sajtó támadásait, mely védelmébe vette a halálraítelt „leleank”-at és megírtította tőlük Bucurestii.

Ime: alig múlt egy hete, hogy Dobrescu elhagyta a bucaresti városházát és az olteanok ismét egymás hegyén-hátán rúzsögnék a főváros uccáin. A napokban új csokoládémárkát hoztak forgalomba. Az uccai árusok ezrei lepték el a városot és fantasztikus verseket költve, kelnek egymással versenyre, hogy a Baby csokoládét a járókelők nyakára szózzák. A rend éber őreinek rengeteg dolgot adnak az olteanok. A Serari uccában botrányos verekedés tört ki a régi és onnan jött új uccai árusok között.

— Vége a dobredjadanak! — kiáltják az ujak.

— Nesze nektek dobredjada! — vág vissza az ellentábor és pofonok zajától visszhangzik az egész kerület. De a legszellemesebbek a Grivita uccán üvöltöző árusok.

— Olesőbb lett az áru, mert elment Dobrescu! — kiáltják kórusban.

Amikor a lapok hírül adták, hogy Dobrescu visszatért kényszorszabadságáról, így kinálták áruikat:

— Végladás, végladás, ma még olesó áruk, mert holnapra már visszajön Dobrescu!

„Cenzura alatt nem irok” — vallja Iorga

Bizonyára kevesen ismerik azt a harcot, amely Iorga volt miniszterelnök és a cenzurahivatal között már napok óta folyik. Iorga eleinte egyáltalában nem volt hajlandó lapját, a Neamul Romanescet a cenzurának alávetni. Egy szép napon fantasztikus híreket tartalmazó külföldi cikket reprodukált. A lap megjelentését erre minden további nélkül felfüggesztették.

Másnap a Neamul Romanesc a következőképpen változtatta át címét: „A cenzurázott Neamul Romanesc”. Iorga professzor megszokott vezércikkének helyén pedig csak ez állt: „Cenzura alatt nem irok. Iorga Miklós”. A lap azóta állandóan így jelenik meg. Viszont egy rossz májú éleclapban kifigurázzák a volt miniszterelnököt azzal, hogy a nemzeti színpáznál nagy az öröm a cenzura óta. Iorga ugyanis a cenzura alatt nem adhatja elő darabjait, amúgy a színészek, mint a színdirektor, valamint a közönség részéről általános helyesséssel találkozik.

A „nagy mongol” a közép-korban

Iorgának, mint egyáltalában semmiben, a cenzura elleni állásfoglalásban sem sikerült intranzigenciáját megőriznie. Például előadást jelentett be az egyetemen és a rádióban, amelyek szintén nem mentesülnek a cenzurától. Igaz ugyan, hogy az egyetemen Katalániról és a katalán forradalomról fog beszélni, a rádióban pedig az antik világnak a közép-korra való befolyásáról, de az is igaz.

Egyházi és egyleti felszerelést vállalok

Arany és ezüst himzés. Előnyömda, Kelengye. Róman nemzeti ruhakészítés. Berger Dezsóné fehérnemű és kézimunka szalon Regele Ferdinand 40. (Bejártat a Str. Meloasa felől.)

hogy még ezekről a témákról is kivonatot kell adnia a cenzurahivatalnak. Ez utóbbi előadásról be is küldte az u. n. rezümét a cenzurához a következő szöveggel:

„Az előadás Nabukodonozornak a Nép-szövetséggel való összefüggéséről fog szólni, de szerepelni fog benne a mi „nagy mongolunk” is, akit már nagyon jól ismertek a középkorban”. (A nagy mongol Iorga örök ellenfelével, Titulescuval azonos). Fővárosi körökben érthető érdeklődéssel várják, hogy mi lesz majd ebből...

Déli szenzációk

Gombamódra szaporodnak el az utóbbi időben az egylejes lapok Bucurestiben. Legtöbb a déli órákban jelenik meg és egyik a másikat igyekszik tullicitálni a legfantasztikusabb, a leghajmeresztőbb, de legtöbbször minden alapot nélkülöző hírek közlésével. A Facla című lap mai számában néhány szemelvényt idéz ezekből a hírekből új rovatról, amelyet az idők íze szerint Déli Hírek rovatának nevezett el.

Az egyik hír Moineștiből keltezi az eseményt és közli, hogy ott gyermeket szült egy anya. A gyermeknek kétféle nemi szerve volt és bána szája. A monstrum születése után azonnal elnyelte édesanyját. A graniesárok letartóztatták és megállapították a kis szörnnyről, hogy rendszeres kurirszolgálatokat tett a GPU-nak.

Más, Massasuchett államban egy milliárdos házának padlásán megnyuzott férfi hulláját találták. Megállapították, hogy a holttestet a milliárdos helyezte el a padlásra, miután annak bőréből különböző bordíszmüecskéket készített magának. A milliárdosnak ez szenvedélye volt még abból az időből, amikor timármester volt.

Más, Călărășiban Iocos újságíró a városi temető egyik kriptájában egy koporsóban töltötte éjszakáit. A koporsóban egy fiatal lány halott nyugalomát zavarta meg az újságíró, aki letartóztatása után azt vallotta, hogy a kriptában fiatal lakója éjszakánként feltámadt.

Más, A farkasok tíz gyermeket felfaltak Erdélyben. Jasi közelében a farkascsorda a hóban megakadt expressz támadta meg és az egyik vagon utasait felfalta. Ez a hír egyébként az egész világ-sajtót bejárta...

Egy elhárított merénylet..

A földművelésügyi minisztérium államtitkáránál egy románmegyei polgár kért kihallgatást és a pártéletben tanúsított érdemeire való tekintettel, állást kért. Hivatkozott Manolescu Strunga alminiszterrel való jó kapcsolataira. Az államtitkár nem utasította el, de felszólította, hogy másnap reggelre jöjjen el ismét a két kérvénnyel és akkor aztán bemennek a miniszterhez. A polgár másnap tíz órakor valóban be is állított a minisztériumba, de nem tudta, hogy a kapukat csak tizenegy órakor nyitják ki a közönség számára. Egy egész órán keresztül feltekintgetett a minisztérium ablakaira és végigmustrálta a járókelőket. Nem tudott róla, hogy az utóbbi események miatt a minisztériumban alapos közbiztonsági intézkedéseket fogantatosítottak és hogy őt is néhány detektív tartja szemmel.

Nem kis meglepetés volt tehát számára, amikor tizenegy órakor gyanúlanul tartván fel a lépcsőkön, ketten közrefogták.

— Hová megy?

A kérdés azonnal elárulta, hogy hivatalos közegéssel került össze. Mint ilyenkor minden polgár, riportunk hőse is dadogni kezdett:

— Az államtitkár, azaz izé, a miniszter urhoz.

— Hm — nézegették a delikvenst a rendőrágenszek.

Látván, hogy gyanakodnak rá, a polgár a zsebébe nyúlt, hogy a kérvényt elő vegye. A detektívek azt hitték, hogy mást akar elővenni...

Két perc múlva a kabinetfőnök lélekszakadva ront be az államtitkárhoz.

— Merénylőt fogtunk!... Merénylőt fogtunk!...

Az államtitkár a miniszterhez:

— Miniszter ur, merénylőt fogtunk!.. Merénylőt fogtunk!..

Aztán minden tisztázódott. Azt hiszik, a polgár megkapta az állást.

(h. e.)

ÉGBENYÚLÓ GYÁRKÉMÉNYEK

hirdetik a „TUNGSRAM”-művek nagyságát... Mélyreható tudományos kutatás és évtizedes tapasztalatok dolgoznak itt szüntelenül azon, hogy rádióját élvezetesebbé tegyék... Így jött létre a modern rádiótechnika csúcsteljesítménye a legmodernebb „Tungsram” rádiócső.

TUNGSRAM

Kétszáz bányász tüntetésből bezárkózott a tárnába

A sztrájkolókkal megszakadt minden összeköttetés

Kottovitz, január 25. A Sosnovitz mellett levő Hejenbánya kétszáz bányász a tárnák mélyén sztrájkol, hogy kiereszkedjenek a hátralekötött bérének kifizetését. A bányászok közölték, hogy addig nem jönnek fel a mélyből, amíg ügyüket kedvezően el nem intézik. A sztrájkoló bányászokkal megszakadt minden összeköttetés és sorsuk iránt általános aggodalom nyilvánult meg.

Attól tartanak hogy élelmiszerkészletük is elfogyott. A bányászok hatóságok beavatkozást kívánnak kiereszkedni, mert azt hiszik, hogy a bányatársaság mesterséges deficitgazdálkodást folytat, hogy megfelelő indoka legyen a bányák bezárására. A hatóságok egyelőre még nem szálltak le a bányába, hogy megbeszélést folytassanak a sztrájkolókkal.

A legújabb BOLVÁRY filmről beszél az egész város!!!

LIANE HAI, VICTOR DE KOWA A szerelmes herceg

Bemutatja egész héten a CAPITOL. Műsor előtt: A legfrissebb Fox journal: Stavisky öngyilkossága, stb.

Három brutális falusi csendőr a cluji tábla előtt

Éjnek idején elhurcoltak a lakásáról és agyba-főbe vertek egy postamestert

Cluj, január 25. A cluji tábla Za haria tanácsa előtt, ma az öt év előtti ostromállapotból eredő per került tárgyalásra. A vádlott három csendőr. Ceasca Péter csendőrmester, Marta Joan és Petrasca Dumitru csendőrök. A magánvádló Coldea Mihai manastri reni postamester, aki súlyos testi séréssel és hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolja a három csendőrt. Feljelentésében elmondja, hogy öt évvel ezelőtt az akkor érvényben volt ostromállapot idején beállított hozzá Ceasca Péter őrmester és felszólította, hogy engedje be, mert parancsa van arra, hogy házkutatást tartson nála. A feljelentő postamester elismeri, hogy nem akarta beengedni a csendőrt, mert jogtalannak látta a házkutatást. Ezzel szemben kijelenti, hogy ellenállására az őrmester úgy válaszolt, hogy alaposan megverte.

Két nap múlva éjnek idején Ceasca őrmester, Marta Joan és Petrasca Dumitru csendőrök kíséretében fellármázta a postamestert. A nagy zörgetésre Coldea hálóingben sietett ajtót nyitni. Amikor az ajtót kinyitotta — állítása

szintén a három vádlott megragadta őt és a ház előtt álló szekérhez vonszolták és azzal indították el a szekeret, hogy a szomszéd falu csendőrségére vicsorítsák. Utközben a postamester többször el akart menekülni tőlük, hangosan segítségért kiáltott és le akart ugrani a szekérről. Válaszképpen a három csendőr alaposan elverte a postamestert és így érkeztek meg a calatei csendőrségre. A házkutatást másnap megtartották, de semmi gyanúsat nem találtak az előzőleg alaposan helybenhagyott postamester lakásán. A verések következtében a postamester harminc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett, sőt egy év múlva orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy még mindig nem épült fel teljesen a verés következményeiből. A mai táblai tárgyaláson az ügyész súlyos büntetést kért a magukról megfélemlített csendőrökre míg a védőügyvédek kijelentették, hogy mivel az eset ostromállapot idején történt, tehát amnesztia alá esik.

A bíróság az ítélet kihirdetését január 31-re halasztotta.

Megjelent!

Rettenetes Adolf

tragikomikus eposza, illedelmes jambusokban, kellemes rövidséggel, melyben megvagyon énekelve a braunauj mázolólegény esodálatos pályafutása — a létra első fokától a kancellári székig.

Zsidóknak föltöbb javallva írta:

Salamon László

Egyszerre fog sirmj és nevetni rajta!

Azonnal rendelje meg az Uj Kelet könyvostálya utján. Ára 20 lej és portó.

Megjelent!

kongresszus”!

ch. Miller. Tiger. ózsi

boru

legjobban s...

nos és szszel

el. MA a

z góban

rinti. semmi eset...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

és még egy olyan...

SPORT

Káprázatos játékot, eddig még nem látott hokki-technikát és 21 gólt hozott a BKE két-napos szereplése

Cluj, január 25. (Az Uj Kelet tud.) A BKE kétnapos vendégjátéka többet hozott, mint amennyit vártunk: olyan sportlévélzetet nyújtott a pestiek játéka, amiben eddig még nem volt része Cluj közönségének. Gyors játék, káprázatos technikai trükkök és a leglehetségtelenebb helyzetekből való góllövés jellemzi a legjobb budapesti jég-hokki együttes játékát, melyhez ha hozzávesszük, hogy az abban játszó kanadai Dewar a legjobb jég-hokki játékos Európában, könnyen magyarázható az Universitatea súlyos veresége.

Láthatjuk a vendégek játéka: egy jég-hokki játékosnak elsősorban korszakolni kell tudni és csak ezután következik a játék technikájának elsajátítása. Ezzel szemben az egyetemisták nem dicsekedhetnek ezzel a képességgel és Szabó kivételével igen gyenge játékot mutattak. Természetesen meg van ennek is a maga indoka. Mi nem rendelkezünk elsősorban műjégpályával, amely a rendszeres tréninget biztosítaná, anyagi hiány nincs megfelelő felszerelés, no és nem utolsósorban az, hogy tréner tartására sincs anyagi fedezet.

**BKE—Universitatea
16:0 (6:0, 6:0, 4:0)**

Hétfokos hidegben nem kellemes az esti gyorsaság érkező pestiekre várakozni. A közönség türelmetlen a félórás késés miatt. Végre kiszakad a BKE, majd az Universitatea. Fényképezés, üdvözlés. Virágcsokrot kapnak a vendégek. A BKE az alábbi csapattal áll ki:

Kátay—Farkas, Barna—Jeney, Miklós, Blazejovszky, csere: Hárny, Stoics, Dewar.

Végre megkezdődik a játék, amely dusan káprázatos a késés miatt. Szébbnél szebb BKE akciók gyönyörködteik a közel ötszáz nézőt. A játék természetesen teljesen egyoldalú. Az egyetemistáknak főleg a védelemben van alkalmuk tevékenykedni, mert támadásról ilyen ellenféllel szemben szó sem lehet. A közönség minden figyelmét azonban a vendégek játéka kötötte le, akiknek akcióit tapsokkal honorálta. Különösen Dewar, a BKE kanadai amatőrtársa tüntette ki magát, de nagyon jól játszott Miklós és Hárny is. A gólokat Dewar (4), Hárny (4), Blazejovszky (2), Miklós (2), Stoics (2), Farkas és Barca lőtte. Az utolsó percben még esik egy gól, ezt azonban a játékot élvező gólbíró nem látta (pedig milyen gól volt!) Bíró: dr. Hirsch Elemér.

**Budapest Erdély válogatott
5:2 (2:1, 2:0, 1:1)**

Erdély válogatottjában a lemaradt két CsKE játékos helyett a kitűnő Dewar és a BKE kísérője, Lator Géza dr. játszik. Igen jól fest a kifutó magyar csapatot a nemzetiszínű dressz, míg az Universitatea dresszébe öltözött, mellén hatalmas U betűt viselő Lator dr. sapkáján a ma-

gyar címer. A román-magyar barátság láthatóan tetszik a közönségnek. Ismét fényképezés, majd — mert a mérkőzésnek többé-kevésbé hivatalos jellege van — dr. Nistor alpolgármester üdvözi röviden a magyar vendégeket, miután be dobja a korongot, megkezdődik a játék.

Budapest: Kramer, Farkas—Stoics, Jeney—Miklós—Blazejovszky (Minder—Hárny—gróf Bethlen).

Győzött a magyar válogatott Rotterdamban

Csikók—Fecskék 5:1 (2:1)

Rotterdamból jelentik: A magyar válogatott Csikók néven felálló együttese a hollandiai válogatott Fecskék ellen 5:1 (2:1) arányban győzött.

A Hada, Sternberg—Bíró, Szalay—Szűcs—Seres, Fenyvesi—Vincze—Teleki—Toldi—P. Szabó felállítása magyar válogatott a második percben meglepetés szerűen kapott gólt után óriási iramba kezd. A belső hármas lapos lapdával operáló akciói a 12. percben eredményt hoznak, amikor is Toldi megszerzi az egyenlítő gólt. A 22. percben ugyancsak Toldi a vezetőgólt lövi.

A második félidőben a holland Fecskék „erélyes” játékba kezdenek, azonban a közelharcot kerülő magyar csapatok remek kombinált játékkal újabb három góllal biztosítják be győzelmüket. A további gólokat a 10. percben Toldi, a 25. percben Vincze, majd a 37. percben ismét Toldi lövi. A magyar csapat játéka nagyon tetszett a közönségnek, mely a mérkőzés után hazautazott Budapestre.

JÉGHOKKI EREDMÉNYEK

A kanadai Saskatoon Quakers 1:0 (0:0, 0:0, 1:0) arányban vereséget szenvedt a prágai LTC jég-hokki együttesétől. Egyébként: a kanadai csapat, mely — mint megirtuk — Berlinben 3:1 arány

Erdély: Bíró, Dewar—dr. Lator, Orbán—Sabau—Ciuca (Imre—Kuti—Fügi).

A két vendéggel felerősített Erdély ki-egyensúlyozta a játékot. Már a 3. percben Dewar ideális pászából Ciuca védhetetlen gólt üt a pesti kapuba. (Dewar feltűnően magyaráz a magyar fiúknak. Korholja őket a rossz helyezkedésért). Budapesti támadásokkal felel és rövidesen két góllal terheli Erdély kapuját. 2:1. A budapesti csapat sor további felépített, stílusos támadásai jellemzik a további játékot, de sűrűn jön fel Erdély is, természetesen a korongot nagyjából Dewar irányítja. A második harmadban újabb két magyar gól esik. A harmadikban Dewar irányítja Erdély támadásait. A magyarok tul erősen szerelik Dewar, aki nem egyszer terül el a jégen. Jóízűen nevet a közönség, de ebből a magyarok is kivesszük részüket. Újabb gól után a harmadik harmadban Dewar az erdélyi kaputól elindulva végigselezi a védelmet és a jégen fekvő kapust ravaszul megkerülve, hidegvérrel helyezi a korongot rendeltetési helyére. Budapest még egy gólt lő és további magyar támadással ér véget a pompás mérkőzés.

ban szintén vereséget szenvedett, a mérkőzés közben boxtudományát is bemutatva, amennyiben a második harmadban az együttes egyik játékosa az öt támadó németet először botjával ütötte meg, majd ököllel néhányan arcába sújtott, amelyből parázs verekezés támadt.

Stiela (Dicioanmartin) — SEV 2:1 (1:0, 1:0, 0:1.)

Az innsbrucki jég-hokki torna győztese a Troppaer Eislaufverein, második helyen végzett az Innsbrucker Schlittschu-club.

Sporthírek

A Haggibbor boxszakosztálya február elején boxversenyt rendez, melyen egy gyermek, mint felnőtt boxoló részt fog venni.

A négyes bobvilág bajnokságot Garmisch-Partenkirchenben szombaton és vasárnap bonyolítják le az új olimpiai bobbpályán. Hét nemzet tizenkét bobbal képviselteti magát. Németország, Ausztria, Franciaország, Románia és Csehszlovákia két-két, Anglia és Svájc egy-egy bobot neveztek.

A bécsi sportszövetségeket fel fogják oszlatni, mert a vezetők többsége a nemzeti szocialistákkal rokonszenvezik.

KÖZGAZDASÁG

A francia-szovjet kereskedelmi egyezmény súlyos hatása a romániai exportra

Bucuresti, január 25. A francia-szovjet szerződés most került teljes szövegeben nyilvánosságra. A gazdasági szerződés a romániai exportot azért is érdekli közelebbről, mert Oroszországnak ugyanazok a nyertermékei, mint Romániának. A francia-orosz gazdasági szerződés kétségtelenül súlyos károkat fog okozni a romániai exportnak.

Franciaország 250 millió frank kölcsönt folyósít a Szovjetunióknak, mely a Petrolina világcég jótállása mellett petroleumtermékeinek egy részét leköti Franciaország számára. A kereskedelmi egyezmény az aláírás után egy éven belül lép életbe. Az egyezményt Franciaország és a Szovjetunió alattvalóinak teljes egynél kereskedel-

mi és ipari jogokat biztosít mindkét fél lamber. A francia-orosz kereskedelmi forgalom kimélyítése céljából Franciaország igen alacsony bevételi vámkot léptet életbe az orosz áruk számára, de csak akkor, ha azok a cikkeket nem gyengítik a franciák termelését. Oroszország számára kedvező keretben kontingentálják a kőszentet, a kaolint, a fát, amely a kontingens tizenhárom százalékát teszi ki és 150 ezer tonna bevétel engedélyezi Oroszországból. A petroleum bevételére az eddigiektől teljesen eltérő új szabályokat vezetnek be. Szovjetországnak petroleumkivitelére Franciaországba az utóbbi időben erősen lecsökkent. 1932-ben 15 milliárd aranyrubel volt a petroleumexport, de 1933-ban 10 és félmilliárd aranyrubelre esett.

Romániai gazdasági körökben pesz szimistifikusan néznek az új kereskedelmi egyezmény életbe lépésére. A szovjetországi fát eddig is jobban kedvelték, mint a romániai. A vámtarifa 128—133 tétellel alá tartozó fa anyagból Románia 1933. évi kontingens keretében 20 ezer tonnát, az 537 vámtarifába tartozó faanyagokból pedig 600 ezer tonnát exportált. Ugyanakkor a Szovjetunióknak csak 9000 tonna volt a kontingense, amelyet Franciaországnak 150 ezer tonnára emelt fel. Száraz fözelekből 1933-ban 50 ezer tonna kontingens kapott Románia Franciaországtól, amit ebben az évben, éppen a Szovjetunióval történt meg egyezés folytán 700 tonnára redukált. 1933. évben 500 millió lej volt Románia javára a román-francia kereskedelmi mérleg egyenlege. Ebben az évben még a tizedét is nehezen fogjuk elérni.

Pillangókisasszony, új szereposztással, új szereplővel

Zsuffolt ház, a nagy premierekre emlékeztető forró siker és lelkesülő közönség jegyében újította fel az operaház Puccini bő érzelmességű, örökszép daljátékát, a madame Butterflyt. A Pillangó mindig közönség sikert jelent, ha az előadás, a dekoráció közel tudja hozni hozzáunk ezt a maga naivságában bübös japán mesét, mely ezen a kompozíción ke resztül a szíveg tud hatni és formájának, érzelmi mélységének légyásgával tisztá, szerető, becsületes emberek lelkét tárja elénk. De ehhez olyan teljesítmény kell, mely sehol nem tulozza, nem méretezi el a bőségesen adagolt érzelmességet, olyan előadás, mely a mű zenei és tartalmi lényegének eszenciáját tudja nyújtani.

Evek hosszú sora óta csak most sikerült a clujai Román Operának ezt a teljesítményt megközelítenie. És ebben a rendezésnek egyforma érdemei vannak a szereplőkkel. Az előadás nem csak szép, de jó is. A második felvonás japán lakó szobája olyan tökéletesen szép volt, mint ha egy decens izlésű műgyűjtő villájából került volna a színpadra. És a címszerepben egy vérbeli, igazi, tökéletes Butterflyt láttunk és hallottunk: Gabriella Augustin, fiatal bueuresti énekesnő. Ez a fiatal, törekény művésznő megjelenésében, előadásmódjában, hangjában terjedelmében is, mintha erre a szerepre született volna. Nem nagy terjedelmű, de mindenütt egyformán egyensúlyozott, szépen esengő és példásan moderált hangja behelgő és meleg. Az átértett, megjárzott interpretációt nem lehet különválasztani a hangbeli teljesítménytől: Pillangókisasszony volt... Partnere, Znamirovski, a fiatal tenorista volt, aki most először énekelt szólószerepben. Az énekes szembetűnően „magas” lámpaláza az első percekben megfosztott attól a lehetőségtől, hogy hangjában gyönyörködünk. De fokozatosan nyerte vissza bátorságát és a harmadik felvonás ariáit már meglepő biztonsággal, a híres „adio”-t pedig pompás vivőerővel, szárnyaló, éres tenorral énekelte ki. Az utóbbi idők fel-felérettjei közül kétségekívül egyike a legtehetségesebbeknek. Ha szorgalmas munkával küszöböl ki az itt-ott még felbukó intonálási és légzési nehézségeket, ha megfelelő rutinra tesz szert, komoly és értékes tagiává fog válni a hosszú évek óta tenorkrízissel küzdő operának. Capellaro asszony drámaian igaz, megható Zuzukija. Simionescu nemes eszközökkel megjárzott konzulja. Slomin, Moreas, Roman, kitűnő zenekar, meszerűen aláfestő kórus, Bobescu lenőülete és Pavel Constantin szenzációs rendezése iktatják be a szezon sikeresorozatába a Pillangókisasszonyt. (—lav)

Lelke és

Titulescu vártevékenység

Bucuresti, január 25. A román királyi pár régen várt nagy lelkesedéssel nagy hatávidék látástól reggel érke és román részen déssal ünnepeket ünnepi díszbe öltöztet a királyi látogatás összes hatóságok, díszszázad, a parancs és román gókat viseltek. A riunk és a többi barka sokasága, egyenesedett am himnusz hangjait, man oldalról lát ris király elyont az üdvözlésekkel ezután a tömeg felhőre szállt és felé. Nyolc óra polgár parton a hajó indulását, a oldalon üdvözlés.

A királyi hajó hadihajó kísért, adhartartás szes, nagy bolgár mű Románia szófiái. Az összes hajók, nekárok a himnusz, amikor a hajó még mindig átszól a bolgár lak, amely egybeolvadó hatalmas t vel.

A kikötőben a király nevében a ügyi miniszter a lyi part, Vasile, már pedig a kövöltte a vendégek „Giurgiu lakos istenhozzátot vá gár és román ne hogy felséged ut szág közti bar fogja eredménye jen a királyné, tia, éljen a rom

A fogadtatás dégek a vonatba főváros felé. Buszoló lelkesedés ta a vendégeket ken a bolgár és zászlók lengtek a tömegekben sz hogy a királyi kettőkor befutó varra és ekkor himnusz. Károly királyné és Erzs kormány tagjai, miniszterelnökkel, dégeket és jelen véség tagjai, tábornoki kara.

A két király menet ezután erien keresztül a a testőrszázad udvari koesban három királyné, terelnők és a láthatatlan sora lotában intim é vettek a király nov és Tatarescu tulescu, akinek tében még mind nem vehetett re

Kulturember könyvtárából nem hiánvzozhat

Horrabin:

Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályától az összes és portó költség (10 lej) előzetes be küldése mellett.

Ganz Abrahamné

Kóser szakácskönyve

ismét kapható az UJ KELET könyv- osztályánál

Ára 180 lei

„OLLA GUM”

Lelkes ünnepléssel fogadták Giurgiuban és Bucurestiben a bulgár királyi-párt

Titulescu váratlan megbetegedése miatt nem vehet részt a tárgyaláson. Uj diplomáciai tevékenység kezdetét jelenti a bulgár királyi-pár romániai látogatása — írja a bucuresti sajtó

Bucuresti, január 25. A bulgár királyi pár régenvárt romániai látogatása nagy lelkesedéssel töltötte el a bulgár hatávidék lakosságát, ahol a csütörtök reggel érkező felségeket bulgár és román részben egyaránt nagy lelkeséssel ünnepelték. Ruscine lakossága ünnepi díszbe öltözve, izgatottan várta a királylátogatást. Megjelentek az összes hatóságok, katonai és tengerész diszszázad, a parton horgonyzó hajók a bulgár és román nemzetiszínű lobogókat viselték. A zászlós népi bandériumok és a többezer érdeklődő tarka barka sokasága merev vigyázatlansággal egyenesedett amikor a bulgár királyi himnusz hangjai feleledtek. A román oldalról látni lehetett, amint Boris király elvonul a diszszázad előtt és az üdvözléseket fogadta. A királyi pár ezután a tömeg lelkes éljenzése mellett hajóra szállt és elindult a román part felé. Nyolc óra negyvenöt perckor a polgár parton ágyulások jelezték a hajó indulását, ugyanakkor a román oldalon üdvözléseket adtak le.

Megindul a hajó

A királyi hajót Isker nevű bulgár hadihajó kísérte. A királyi hajón az udvartartás személyiségein kívül Musanov bulgár miniszterelnök és Stoica, Románia szófiai követe voltak jelen. Az összes hajók szíriái búgáltak, a zenekarok a himnuszokat játszották és amikor a hajó Giurgiuban kikötött, még mindig átszűrődött a tulsó parttól a bulgár lakosság örömrivalgása, amely egybeolvadt a Giurgiuban várakozó hatalmas tömeg lelkes éljenzésével.

Üdvözlék a bulgár királyt a román parton

A kikötésben a román kormány és a király nevében *Franasovici* közlekedésügyi miniszter fogadta a bulgár királyi párt. Vasilje Cordea giurgiui pri már pedig a következő szavakba üdvözölte a vendégeket:

„Giurgiu lakossága nevében mondok istenhozzádot városunk földjén. A bulgár és román népek multja igazolja, hogy felséged utja Romániába a két ország közti barátság konszolidálásáért fogja eredményezni. Eljen felséged, éljen a királyné, éljen a bulgár dinasztia, éljen a román bulgár barátság.”

A fogadtatás Bucurestiben

A fogadtatás lezajlása után a vendégek a vonatra ültek és elindultak a főváros felé. Bucuresti lakossága hatalmas lelkesedéssel és izgalommal várta a vendégeket. Az összes középületeken a bulgár és román nemzeti színű zászlók lengettek és az utak mentén nagy tömegekben szorongott a lakosság, hogy a királyi párt láthassa. Fél tízen két ókor befutott a vonat a pályaudvarra és ekkor felhangzott a királyi himnusz. *Károly* király, *Mária* anyja királyné és *Ervés* hercegné királyné és a kormány tagjai, élükön Tatarescu miniszterelnökkel fogadta a királyi vendégeket és jelen voltak a bulgár követség tagjai, valamint a hadsereg tábornoki kara is.

Ebéd a királyi udvarnál

A két király megölelte egymást és a menet ezután elindult a Calea Victoriei kerestül a királyi palotába. Elöl a testőrszázad haladt, utána az első udvari kocsi, a két király, majd a három királyné, utánuk a két miniszterelnök és a vendégek autójának vége láthatatlan sora. Délben a királyi palotában intim ebéd volt, amelyen részt vettek a királyi család tagjai. Másnap és Tatarescu miniszterelnökök. Titulescu, akinek följelentése következtében még mindig 37,8 fokoz láza van, nem vehetett részt az ebéden. Délután

négy órakor a Nemzeti Színházban a fülharmónikusok koncertet adtak a királyi vendégek tiszteletére. Öt órakor a bulgár királyi pár Cotroceni-be ment 8 óra 15 perckor pedig Szinajába utaztak át.

A sajtó nagy cikkeiben foglalkozik a királyi vendégek látogatásával. Az Univerzál szerint *Boris* békére irányuló érzelmeket táplál, ami alapját képezi a bulgár-román és a szomszéd államok közötti együttműködésnek. Rámutat arra, hogy ez a kolaboráció a nemzetközi kötelezettségek respektálásán fog nyugodni. A Dimineata diplomáciai tevékenység beindításának tekintve a királyi látogatást, amely Titulescu iniciatívájából született meg és megnyitja az utat a balkán paktum megkötéséhez.

Titulescu megbetegedése

A királylátogatás egyetlen zavaró körülménye. Titulescu váratlan meg-

betegedése volt. Titulescu szerdán az esti órákban érkezett meg Bucurestibe. A külügyminiszter már a határról táviratot küldött Popovici professzor, fülspecialistához, hogy ismét kiújultak fülbántalmái és kéri, hogy várja a vonatnál. Popovici azonnal megvizsgálta a nagy fájdalomról panszkodó külügyminisztert és még az este folyamán megoperálta. A sebészi beavatkozás jól sikerült. Titulescu az éjszakát nyugodtan töltötte. Tatarescu miniszterelnök még az esti órákban meglátogatta Titulescut és ekkor a külügyminiszter megremélte, hogy a csütörtöki tárgyalásokon résztvehet. Az éjszaka azonban nagy fájdalmak voltak és miután még csütörtökön is magas láza volt, nem vehetett részt a megbeszélésben, ami fölött egy király, mint Tatarescu miniszterelnök sajnálatát fejezte ki, mert Titulescunak fontos kérdésekben kellett volna Mussanoffal tárgyalnia.

A király rádiószózatja az egyesülés ünnepén

Az egész országban fényes külsőségekkel ülték meg az egyesülés ünnepét

Bucuresti, január 25. A tegnapi nemzeti ünnep rendben és a nap jelentőségéhez méltó ünnepélyekkel telt el. Bucurestiben Miron Cristea patriarcha celebrálta az ünnepi misét, amelyen az egyházi, katonai és polgári méltóságok vettek részt.

Tegnap este a király beszédet tartott a rádióban. Az uralkodó rámutatott a nap jelentőségére. Történelmi visszajelentést vetett az 1859-ben történetre, az azóta folytatott harcokra, amelyek a román nemzet politikai egységének és a mai Romániának megteremtésére vezettek. A harc célhoz vezetett, de meg kell szünnie a harcnak a testvérek között is, ahelyett türelemmel, munkával és együttműködéssel kell egymást és a királyt támogatniok a haza és a nép javára irányuló törekvéseikben.

Ugyancsak szerdán este tartották meg a Ferdinánd-rend lovagjainak udvari ebédjét, amelyen Maniu és Averescu kivéve a rend összes lovagjai megjelentek. Maniu távollétét Pop Jonel kamarai alelnök mentette ki az uralkodó előtt, aki a cerele során hosszabb ideig beszélgetett Presan marsallal, Vaida Sándorral, Anghelescu bankkormányzóval, Gogával, Lepedatival és Tileával.

A király az ebéden tartott beszédében hangsúlyozta az egyesülés és az egység fontosságát. Azok, akik Nagyrománia megteremtésében közreműködtek, hazaszeretettel, önzetlenséggel és szoros összhangban együttműködnék kell, hogy dolgozzanak az ország jövőjéért boldogulásáért.

Bőjtöt rendelt el a satumarei ortodox hitközségi ellenzék

Röpiratcsata a hitközségben. Botrányok sorozata a városban

Satumare, január 25. Ismeretesek azok a sajnálatos események, amelyek a közelmúltban zajlottak le a stuma reit ortodox zsidó hitközség választása körül. Az askenáz híveket annyira megrendítette a kormány erőszakos beavatkozása és a velejáró sok botrányos hercehurca, hogy e hó 25-re, csütörtökre bőjtöt rendeltek el. A bőjt intenciója az hogy az ellenpártot ráeszméltessék lépésének súlyos lelki ismeretbeli horderejére. Külön röpiratot is bocsátottak ki, amelyben rámutatnak a nagy veszedelemre, amelyet a fegyveres beavatkozás vonhat maga után. „Megalázza ez — írják — a zsidó önértéket és másoda érzelmeiket palántál ilyen dolog gyermekeink lelkébe!” Minden tizenhét évét betöltött férfi számára kötelezővé teszik a bőjtöt és az imát. Csütörtökön este öt órakor külön istentiszteletet is tartottak a bőjtölők a nagytemplomban, ahol az alkalomnak megfelelő szoltárokat is recitáltak.

botrányok napirenden vannak. Az elmúlt szombaton például a gondnokot „pifjú” kiáltásokkal arra kényszerítették hogy távozzon helyéről és a Tóra körüli szertartásokat a régi rezsim gondnoka végezte.

Szomorú események ezek. Egyetlen pártra sem épültek és a zsidó lelki ismeret, a zsidó önérték, parancsolja hogy rövidesen megszűnjenek és vonuljon be a béke szelleme ebbe a régi, tiszteletreméltó hitközségbe.

Anglia és Spanyolország elismerte a kubai kormányt

London, január 25. Az egymást váltogató forradalmi kubai kormányok közül a legutóbbi alakult demokráta kormányt, mint Londonból jelentik, minisztertanács döntés alapján Anglia elismerte. Egvidejü madridi jelentés szerint a spanyol minisztertanács is elhatározta Kuba kormányának elismerését.

Barna Könyv. Ha a világeseményeket meg akarja érteni, el kell olvasnia ezt a könyvet, amely magyar nyelven megjelent meg. Ára 40 lej plus 10 lej portóköltség. Kapható az Uj Kelet könyvtárában.

JÁRVÁNYOK IDEJÉN

védetelenül ki van téve a ragályos betegségeknek. A betegség — általában — jelentéktelen tünetekkel kezdődik, azonban egészségére végzetes következményekkel járhat. Most azonnal — amíg nem késő — előzze meg az összes betegségek okozókat Anacot pasztillák rendszeres használata által. Az Anacot pasztillák sok ezer esetben eredményesen beváltak.

Tubus Lei 37.—

ANACOT

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye

Felmentette a hadbírószág a megvesztegetéssel vádolt orvoskapitányt

A clujai hadbírószág előtt fiatal bistrítai orvoskapitány áll vádlótként. A vádirat felolvasása után kiderül, hogy vizsgálásokkal vádolják a kapitányt, aki állítólag két önkéntes számára megfelelő honorárium ellenében szabadságra szóló orvosi igazolványt állított ki. Még 1932-ben történt, hogy Gellner Józsefet a bistrítai 8-ik hegyvidéki ezred orvoskapitányát felkeresték Stellingovszki és Fläsch önkéntesek és arra kérték, hogy vizsgálja meg őket, mert betegnek érzik magukat és szabadságra szeretnének menni. Gellner ki is állított a két önkéntes részére egyegy orvosi bizonyítványt, amellyel aztán ezek 60 nap szabadságot kaptak. A vádirat szerint a két orvosi bizonyítványt Gellner kétezer és ezer lej honoráriumot kért az önkéntesektől, amelyből az egyik ezer lejt, a másik ötszáz lejt ki is fizetett. A vádirat felolvasása után kihallgatják a kapitányt, aki kijelenti, hogy a honoráriumot valóban kérte, de nem a kezelés vagy orvosi bizonyítvány fejében, hanem a kezelés alatt elhasznált orvosságokért, melyet ő is készpénzért vett az egyik gyógyszerárban.

Tanuként elsőnek Maris György kapitányt hallgatják ki, aki elmondja, hogy két nappal a megejtett orvosi vizsgálat után az egyik önkéntes felkereste őt és az mondta neki, hogy Gellner kapitány 1000 lejt kért tőle. Azt azonban nem mondta meg, hogy a pénzt milyen okból kérte a vádlott. Ezután még két törzsorvos hallgatnak ki, akik azt vallják, hogy tudomásuk szerint a vádlott a kezelés fejében kérte a pénzt az önkéntesektől. Majd pedig kikérdezik Oniga Pompei katonai lelkész kihallgatását. Elmondja a tanu, hogy az orvosi vizsgálat után ő is hallotta, hogy Gellner pénzt kért az önkéntesektől. Az ügyésznek arra a kérdésére, hogyha tudott a pénzről, akkor miért nem jelentette azt a katonai hatóságoknál, a tanu azt válaszolta, hogy Gellner kapitány kérésére nem jelentette az esetet. Az orvoskapitány ezzel szemben kijelenti, hogy ő ilyesmire nem kérte Onigát.

Ezután kihallgatják Tulacsko ügyvédjelöltet, akit szintén a két önkéntessel együtt vizsgált meg a kapitány. A tanu kijelenti, hogy tőle nem kért pénzt a vádlott és arról sem volt tudomása, hogy Stellingovszkitől és Fläschtól kért volna honoráriumot. Az elnök ezután a tárgyalás folytatását délután négy órára halasztotta. Délután négy órakor Dan Artur tanácselnök megnyitotta a tárgyalást. A vád és védőbeszéd elhangzása után a tanács ítélethozatalra vonult vizsga, majd hosszas tanácskozás után kihirdetik az ítéletet, mely szerint a tanács egybehangzó döntése alapján a kapitányt felmentik az ellene emelt vád alól.

zatosit mindkét áll... kereskedelmi... céljából Francia... beviteli vámokat... áruk számára... ok a cikkeket nem... ák természetét... kedvező keretben... szenet, a kaolint... agens tizenhárom... 150 ezer tonna be... oroszországból. A... az eddigiektől tel... lyokat vezetnek... petroleumkivi... az utóbbi időben... 1932-ben 15 milliár... töleumexpot, de... liárd aranyrubel... körökben pesz... k az új kereske... beléptetése elé. A... eddig is jobban... omániait. A vá... alá tartozó fa... 1933. évi kontingen... tonnat, az 597... anyagokból pe... exportált. Ugyan... csak 9000 ton... amelyet Fran... onnára emelt fel... 33-ban 50 ezer ton... ott Románia Fran... ben az évben, ép... történet megegye... ara redukált. 1933... volt Románia ja... cia kereskedelmi... ben az évben még... fogjuk elérni.

sasszony, psztással, eplővel

gy premierekre em... és lelkesülő közön... ta fel az operaház... ségi, örökszép dalj... terlyert. A Pillangó... mert jelent, ha az elő... zel tudja hozni hoz... naivságában búbjos... zen a kompozícion ke... hatni és formájának... lágyaságával tiszta... emberek lelket tárja... an teljesítmény kell... zza, nem méretezi el... érzelmességet, olyan... zenei és tartalmi lé... tudja nyújtani.

óta csak most sike... Operának ezt a tel... litenie. És ebben a... na érdemei vannak a... hadás nem csak szép... felvonás japán lakó... tetesen szép volt, mint... mügyűjtő villájából... padra. És a címszerep... zsi, tökéletes Butter... tunk: Gabriella Au... resti énekesnő. Ez a... hívszónó megjelenésé... an, hangjának terje... erre a szerepre szü... nagy terjedelmű, de... an egyensúlyozott, szé... san moderált hangja... Az átértzett, megj... nem lehet különvá... teljesítménytől: Pil... t... Partnere, Zna... tenorista volt, aki... t szolószerében. Az... n „magas” lámpaláza... megfosztott attól a le... angjában gyönyörkő... nyerte vissza bátor... k felvonás áriáit már... al, a híres „adío“-t pe... övel, szárnyaló, ére... l. Az utóbbi idők fel... ségkivül egyike a leg... Ha szorgalmas mun... az itt-ott még felbuk... lézési nehézségeket... ra tesz szert, komoly... fog válni a bosszu... issel küzdő operának... drámaian igaz, meg... mionescu nemes esz... konzulja, Slomin, Mo... finő zenekar, messze... us, Bobescu lendülete... n szenzációs rendezése... zón sikorsorozatába a... (-lay)

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Megtért karaiták

Egy varsói újságban olvasom, hogy a város Palesztina Hivatalában megjelent egy különös delegáció: wohyniai parasz tok, Pap vezette őket — chacham — és certifikátot kértek, hogy ifjait kimehes senek Palesztinába. Ezenfelül kértek még oktatókat, akik a fiatalokat héberre, chaluçi munkára, fegyelemre tanítsák. Nagyon szegényesen jöttek, kimerülve, lerongyolódva; az egész utat gyalog tet ték meg, sokat éheztek. E parasztok nem voltak lengvelek, sem ukránok, hanem — héberek. A karaiták szektájából valók, akikről tudjuk, hogy Palesztinából kerül tek a diaszpórába, hűséges megőrzői az írott Bibliának, de a rabbinikus tovább fejlesztést a Bibliának, valamint a zsidó hagyományokat nem respektálják.

Alapítójuk egy Anan nevű pap volt, aki a nyolcadik században halt meg. Intranszgens, erőteljes egyéniség lehetett, mert kora embereire erős hatással volt. Hatalmas karaita — akkor még ananita — községet alakított és tar tott együvé és emisszáriusaival meghódí totta Egyiptom, Palesztina, Babilonia, Perzsia és Szíria zsidóságának nagy részét. Az írásnak rigorózus betartását kö vetelte, semmi hozzászólást az új viszo nyokhoz nem tűrt: megmerevítte volt a bibliai tanoknak, amit a higgadt gondol kodásuk épp olyan veszedelmesnek ta láltak, mint a Bibliától való teljes el térést. Egy évszázad után, amikor a karaita tanítások veszedelmes arányokat öltöttek a zsidók között, Saadia al Fayumi indította meg a harcot Szura tanházából a karaita tanítások ellen. Ő is küldötteket mentesített a világ minden részébe, hogy világossítsák fel a veszedel mekről a zsidóságot. Ujabb száz év múlva már a zsidóság meg volt mentve attól a várható veszedelemtől, hogy telje sen felszívadjon a környező népekre.

Ez a géniusz akinek bizonyára hatá rmas szervezőerők állottak a rendelkezé sére, megtudta csinálni, hogy száz év múlva már a föllelmetes karaiták szektája összezsugorodott jelentéktelen kis feleke zetté. Erősebben a Krími félszigeten tar tották magukat és még ma sincs ki derítve, hogyan kerültek oda. A tizenegyedik század végén Witold litván nagy herceg, mint kolonistákat áttelepítte őket Litvániába és a Vilna melletti Troki városában külön városnegyedet jelölt ki számukra. Innen származtak el azután a karaiták különböző litván városokba, majd Wohyniába és Galiciába. A zsidók kal szemben az utóbbi időkig ellenséges állást foglaltak el. Míg egyrészt azt mon dották, hogy ők az igazi zsidók, másrészt azt vallották, hogy semmi közük a zsidó ságnak a szerepéhez a római időkben. Őket nem érheti a vád, hogy Jézust ki szolgáltatták Pilátusnak, mert már akkor elleneztek a bibliamagyarázást, éppugy, mint Jézus maga. Ez a történelmi rabuliz tika segítette őket Lengyelországban ahhoz az emancipációhoz, amit a zsidók csak évtizedek múltán kaptak. És amikor Groszországban a tömegelégedettség kirobbanása idején a zsidókat dobták oda koncul, akkor a karaiták közül voltak sokan, akik beállottak a huliganok so raiba és résztvettek a zsidók elleni pog romokban. Engesztelhetetlen gyűlölet fejlődött ki a két nép között, amely csak az utóbbi években enyhült valamelyest.

Emlékszem, pár évvel ezelőtt Konstan tinápolyban találkoztam egy karaita chachammal, aki azért járt arra felé, hogy pénzt gyűjtsön egy karaita köz ség templomépítésére. Szép, keleti típusú férfi volt, héberül beszélt a Biblia nyel vén, szefard kiejtéssel. Perában egy palacsinta-bodegában ültünk egymással szemben, nem tette le a kalapját. Kérdez tem tőle, mi keresni valója van a fele kezettüknek, hiszen — szellemi megkötött sége miatt — semmit nem tud produkálni — A mi produkciónk az — felelte ke serűen — hogy ellenőrizzük a rabbi nikus zsidókat. Ellenőrizzük, mennyire távolodtak el a Bibliától.

Aztán nem is folytattuk a hitvitát. Ő elment a közelbe egy „dönméhez”. Saba taj Cövi hívéhez, akéhez közelebb érezte magát, mint hozzánk.

Es most jönnek. A gazdasági krízis csinálja a közeledést. Mindenesetre érde kes jelensége annak a történelmi vonzó erőnek, amit Palesztina minden zsidó törzsre gyakorol. (Sz. i.)

Sayers, Jelige: „Gyilkosság”. Egy hír detöröda titkai: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektívromanban. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

Keren Hajjeszód akció Erdélyben

Timisoara. Az elmúlt héten a jeruzsálemi főiroda delegátusa, dr. N. M. Gelber beindította a timisoarai akciót, a melybe e héten már az önkéntes párok is bekapcsolódtak. A kuratórium döntése alapján a cionisták jegyzéseit az iroda, a legkisebb jegyzéseket és a köny nyebb munkát az önkéntes párok, míg a fontosabb látogatásokat és nagyobb jegyzéseket a delegátusok intézik. Az önkéntes párok instruálására dr. Gelber megbeszélést tartott január 22-én — u. n. Mitaarbeiter Sitzung keretében — a munkatársakkal, részletes információkat nyújtva a KH. és általában a nemzeti töké palesztinai teljesítményeiről. Felvi lágosításában kitért a leggyakrabban előforduló évekre is szembeállítva azokkal a megfelelő éafalott.

Clujon és Oradean az akció az önkén tes párok munkája útján folyik tovább. Gherlan Weinberger Nándorné és Klein Eliahu (Cluj) január 14-én foly tatták le az akciót. A látogatásokat meg előzőleg szombaton este cionista rendez vényen tartották a elui kiküldöttek elő adást. Dacára az akciót megelőző pesz szimizmushoz, az önkéntes párok mun kája igen jó eredménnyel járt, ugyany nyira, hogy tovább jegyzések szerzése céljából Weinberger Nándorné urnó meg egy izben ki fog Gherlára utazni.

Dejen Weinberger Nándorné (Cluj) január 15—16-án folytatta le az akciót. Itt ugyancsak pesszimizmus várta az akció kimenetelét és örömmel állapíthat juk meg, hogy dacára minden nehézség nek, az akció eredménye azt igazolja, hogy a pesszimizmus itt is alaptalan volt.

Általában az akció eredményei minden itt azt mutatják, hogy dacára a külön böző nehézségeknél, megfelelő fellépéssel és lelkesedéssel, a legrosszabb helyen is sikerül megfelelő munkát végezni. A delegátus és az önkéntes párok munkájá nak eredményei buzdítást adnak az akció további erélyes folytatására. Természe sen az eredményeket mindenütt csak a helyi munkatársak megfelelő támogatása mellett lehet elérni. Dicséret illeti az ed dig lefolytatott akcióban résztvevő önkéntes párokat nem esüggő, agilis és lelkiismeretes munkásságukért, ame lyet mindenütt elsősorban a Wizo csoportok és a helyiesportok vezetőinek és tagjainak támogatása tett lehetővé. Január 20-tól január végéig Timisoaran, Clujon és Oradean folyik tovább a mun ka, február első felében fenti városokon kívül ugy a delegátus, mint a különböző önkéntes párok újabb vidéki városokat fognak az akció lefolytatása céljából fel keresni.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Péntek este 8 órákor: Aida.
Szombat d. u. 3 órákor: Rigoletto.
Vasárnap d. u. 3 órákor: Cigánybáró.
Hétfő este 8 órákor: Szép Heléna.
Szerda este 8 órákor: Pillangókisasszony.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Valcerháború, Szenzációs filmope rett, Strauss János és Lanner József zenéjével, főszerepekben: Willy Fritsch, Renata Müller, Paul Hörbi ger, Bársony Rózi.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
King Kong, a világ nyolcadik esodája, eddig nem látott izgalmas film, főszerepekben: Fay Wray és Robert Armstrong.

A könyvpiac szenzációi!

Maurois: VII. Edward és kora Lei 144 Sayers: Jelige „Gyilkosság” Lei 28

28 lejes Detektívromanok:

Fitzsimmons: 70,000 tanu Childers: A rejtélyes könyv
Galopin: Hajsza a detektív után Biggers: A sárga detektív

144 lejes sorozat:

Mann: Jákob Lewis: Egy modern asszony szíve
Wells: Mi lesz holnap

60 lejes regénysorozat:

Parrott: Ex-feleség Móríc: Rokonok
Móríc: Forr a bor Baum: Baleset
Werfel: Nápolyi testvérek Bródy: Felesége tartja el
Bródy: A Mancsi Maurice: Szerellem, örök titok
Baum: Helén Földi: A meztelen ember
Színyi: Nincs feltámadás Deval: A préda
Földi: Isten országa felé Erdős: Hajnali hegedzők
Maurois: Asszonyok utja La Roche: Jalna lakói
Arnau: Halálra ítélem! Prévost: Akij az asszonyok szeretnek
Szomor: Gyuri Bromfield: Huszonnégy óra
Zilahy: A lélek kialszik Hurst: Asszony a vonaton
Undset: Pogány szerelem Baum: Tisztítótűz
Parrott: Szabad a csók

Propaganda-kiadványaink:

Molnár: A zenélő angyal Lei 90 Zilahy: A szökevény Lei 78
Szomor: Párizsi regény Lei 90 Kuncz: A fekete kolostor Lei 90
Zilahy: Halálos tavasz Lei 57 Inyestester szakácskönyve Lei 144
Zilahy: Két fogoly Lei 90

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség beküldése mellett vagy utánvétellel.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, január 26.

Bucuresti, 19.20: Grammofon, 20: Filharmonikus hangv. 21.45: Hírek.
Budapest, 6.45: Torna, 10: Felolvasás. 1.50: Grammofon, 2.40: Hírek. 5.30: Cimbalom, 6.45: Trió, 10.15: Cigányzene, 1.45: Filharmonikus hangv.
Bécs, 23.45: Tánctemezek.
Heilsberg, 20.05: Oratórium.
Lipscse, 21: Szímf. hangv.
Varsó, 20.15: Filharmonikus hangv.
Mánó, 19.30: Grammofon, 21: Szímf. hangverseny.
Prága, 20: Rádiózenekar.
Kassa, 17: Rádiózenekar.
Belgrád, 19.20: Operaáriák.

Szombat, január 27.

Bucuresti, 21.15: Harmonika, 22: Rádiózenekar.
Budapest, 6.45: Torna, Utána gram mofon, 10: Felolvasás, 1: Kvarsett, 2.40: Hírek, 5: Hangv, 7: Grammofon, 8.30: Magyar nóták.
Bécs, 22.25: Rádiózenekar.
Berlin, 20.05: Az erdőről és mezőről szóló zeneművek.
Lipscse, 18.25: Citera.
Varsó, 20.40: Könnnyű zene dalokkal.

butorait

tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz! 3. Készpénzt nagyon olcsón és hitlbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZEKELY és RETI
Butorgyár R. T.
Târgu-Mures, Bucuresti, Brasov.

Primăria Municipiului Cluj

Bironul Ap. pasiva.
No. 19—1934.

Anunt

Primăria Municipiului Cluj, având nevoie de a culege date in legatură cu imobilele de pe teritoriul său pentru in tocmirea unei lucrări de interes general, aduce la cunostinta cetatenilor săi, că in acest scop, sefi circumscripțiilor ad-tive ale Municipiului Cluj, se vor deplasa personal la fata locului pentru culegerea acestor date.

Rugând populatia a Clujului a nu se alarma, Primăria Municipiului roagă staruitor pe fiecare cetățean proprietar de imobile in Cluj, a da toate datele ce-rute in legatură cu imobilele lor.

Primăria Municipiului Cluj

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyeztetési költségnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírtkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak nyitvatartunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Jókarban levő pafefon cca 30 lemez-zel, 4 karikás nagy főzőkemence, nagy jégsezkrény, vendéglői asztalok, hajlított székek, kisebb üzletnek puli és ávegézetű állvány jutányos áron eladó. Str. Filipescu 7, Rosenberg.

Ha garantált kóser, naponra frissen fejt tehén és bivalytejet óhaj, forduljon Schwartz Ignácéhoz, Str. Filipescu 7. Házhoz szállítva is kapható.

Perfekt román, német, magyar levelező és mérlegképes könyvelő küldje ajánlatát az Uj Kelethez „Mérleg” jelisére.

Biztos megélhetést nyújtó fűszer üzlet kiadó cca 20 ezer lej árval, kitűnő ve-vőkör 4 uccát összekötő főútvonal, autó-busz megálló. Érdeklődni: Pop háztalá-donosnál, Pata u. 102 délután 2—5-ig.

Perfekt zsidó szakácsnő keresetkés, Winkler Bucuresti, str. Pastornul 16.

Erdélyi származása a regátban ren-delővel bíró fogorvos feleségül venne értelgens, zsidó urilányt hozományal. Levelet „Bucuresti találkozó” jeligé a kiadó továbbít.

Kelengyek készítése, függöny és ág-terítő összeállítás, csipkevarrás, párná-montírozás, előrajzolás a legújabb mő-ták szerint legszébben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunkaszalonjában Str. Baritü 16.

HIR

Danzigba érkezett a ségi főmegbízott. Dan-ter, az új danzigi nép-zott bemutatkozó látó-matási elnökkel és a képviselőjével.

Ujabb letartóztan-ban. Berlinből jelentő-munista vezetőt titkos-letartóztattak. Mő-három katolikus papo-zaellenes hírek terjé-ságvesztésre itelt. The-ler 4 és Söhnerwahl-terést kapott.

Lezuhant és szét-gép Saarburg közelé-lik: A Brüsszelből-repülőgép Saarburg-A gép két szárnya-magasságban levált-egy kőbánya tetéjére-következtében a gép-utasával együtt po-Amerikában konstru-

Az utolsó íé

A sinteregi vás-ruár 2. és 3-án volt. 30-án lesz megtartva

Megalakult a Z-zet Országos Egyesü-ai tanüggyel beható-tadják, hogy orszá-gu számos oly kérdés-dásra, amelynek tov-szélybe döntheti az-ügyet. Egyáltalán n-tanítóképzés kérdése-be csak a legkörülm-rülhet be zsidó növe-zőnek pedig nincs. A-ság lassan, de biztos-lásról egyáltalán n-Fölötte fontos a zsi-kérdése is. A működ-nek, a hitközségek-őket nyugdíjazni, de-gondoskodva egy nr-lik, amely majd a t-hitközségek fenntar-de ninesen gondosk-tankönyvekről, ugyl-a zsidó iskolák is k-zsidók által kiadó-tálni, amelyekben-vannak. De van a z-zsidó tanítósnaknak-sérelme, problémái-sa csupán az érde-ven válhatna lehet-tanfolyamok létesít-ifjusági folyóiratot-mányi alap meger-telep, tanítói aggm-Ezen és hasonló ké-jából dec. 25-én öss-rok és tanítók Ora-a zsidó oktatószent-tők, hitoktatók, tan-nők lett Grossman-izagató, társelnök: Géza, dr. Márcus J-gatók, ellenőr: Tar-Ezeken kívül nag-gói is választottak-egyesület eredmén-

Egyfelvona

PURI

Feketeszes, Gab-találát. Vájjak — (csak női szere

Ára jogdíjjal m

Megrendelhető az

Diaman

HIREK

Danzigba érkezett az új népszövetségi főmegbízott. Danzigból jelentik: Les ter, az új danzigi népszövetségi főmegbízott bemutatkozó látogatást tett a szenátusi elnökkel és a lengyel kormány képviselőjével.

Újabb letartóztatások Németországban. Berlinből jelentik: Huszonnégy kommunista vezetőt titkos gyűlés tartása közben letartóztattak. Münchenben a bíróság három katolikus papot nemzeti szocialistaellenes hírek terjesztése miatt szabadságvesztésre ítélte. Thaler lelkész 5, Müller 4 és Söhnerwahl 3 hónapi fogságban tartást kapott.

Lezuhant és szénné égett egy repülőgép Saarburg közelében. Párizsból jelentik: A Brüsszelből Lausanneba induló repülőgép Saarburg közelében lezuhant. A gép két szárnya mintegy 200 méter magasságban levált és a gép rázuhant egy kőbánya tetejére. A nagy zuhanás következtében a gép felrobbant és két utasával együtt porráégett. A gépet Amerikában konstruálták Svájc részére.

Az utolsó férfi a földön

A sinteregi vásár, amely eddig február 2. és 3-án volt, az idén január 29. és 30-án lesz megtartva.

Megalakult a Zsidó Oktatószemélyzet Országos Egyesülete. Akik a romániai tanügyet behatóbban foglalkoznak, tudják, hogy országunk zsidó tanügyében számos oly kérdés vár mielőbbi megoldásra, amelynek további halogatása veszélybe döntheti az egész zsidó iskolaügyet. Egyáltalán nincsen megoldva a tanítóképzés kérdése. Állami tanítóképzőbe csak a legkörülményesebb módon kerülhet be zsidó növendék, zsidó tanítóképzőnk pedig nincs. A meglévő zsidó tanítóság lassan, de biztosan kidől és utánpótlásról egyáltalán nincsen gondoskodva. Fölötte fontos a zsidó tanítók nyugdíjkérdése is. A működő tanítók megöregednek, a hitközségek kénytelenek lesznek őket nyugdíjazni, de nincsen kellőképpen gondoskodva egy megfelelő nyugdíjalapról, amely majd a terhet viselje. A zsidó hitközségek fenntartanak zsidó iskolákat, de nincsen gondoskodva megfelelő zsidó tankönyvekről, ugyhogy gyakran maguk a zsidó iskolák is kénytelenek oly, nem-zsidók által kiadott tankönyveket használni, amelyekben antiszemita kitételek vannak. De van a zsidó iskoláknak és a zsidó tanítósnak még számtalan oly sereleme, problémája, amelynek megoldása csupán az érdekelték összefogása révén válhatna lehetségesé. Továbbképző tanfolyamok létesítése, zsidó tanügyi és ifjúsági folyóiratok szerkesztése, tanulmányi alap megteremtése, tanítói üdülőtábor, tanítói agmenház létesítése, stb. Ezen és hasonló kérdések megoldása céljából dec. 25-én összejötték a zsidó tanítók és tanítók Oradeán, ahol megalakult a zsidó oktatószemélyzet (óvónők, tanítók, hitoktatók, tanárok) egyesülete. Elnök lett Grossmann Desideriu aradi isk. igazgató, társelnök: Bíró Márc. Salamon Géza, dr. Márcus József gimnáziumi igazgatók, ellenőr: Taub timisoarai tanár. Ezekben kívül nagyobb számú előljárókat is választottak, ami garantálja az egyesület eredményes működését. M. K.

Egyfelvonásos vígjátékok

PURIMRA!!!

Feketeszesz, Gábori ünneplik, Telitalálást, Válgak — ne válgak, Szinjáték (csak női szereplők), Purimi ebéd.

Ara jogdíjjal minden darab 150 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályában.

Sztrájkba léptek a madridi egyetemi hallgatók — bezárták az egyetemeket

Madrid. január 25. Az egyetemi hallgatók sztrájkba léptek. A főiskolákat bezárták. Eddig kisebbjelentőségű incidensek fordultak elő. Egyidejű jelentés szerint a spanyol agrárpárt, amely eddig ingadozó magatartást tanúsított határozottan kimondotta hogy a köz-

társaság hívévé szegődik. Ezzel szemben új monarchista kört is avattak fel tegnap a spanyol fővárosban. Alfonz exkirály ez alkalomból kiáltványt intézett a spanyol királyi párti ifjúsághoz.

Halálos repülőszerecsétlenség ért egy osztrák pilótánót. Bécsből jelentik: Margareta Weiss osztrák pilótánót tegnap repülés közben halálos szerecsétlenség érte. A pilótánó nagy közönség jelenlétében felszállt Wöllersdorf közelében vitorlázó repülőgéppel. A közönség nagy élvezettel szemlélte a pilótánó mutatványait, míg egyszerre megdermedve vették észre, hogy a repülőgép szárnyai leváltak és a gép nagy iramban lefelé zuhan. A levegőben megfordult gépből a pilótánó kiesett és egy gyárépület tetejére zuhant. A nagy zuhanás következtében testének sulya alatt beszakadt a tető és a pilótánó a gyár padlására zuhant. Az első pillanat dermezsége után azonnal a pilótánó segítségére siettek. A szerecsétlennél járt Margareta Weiss mindkét lába leszakadt a zuhanás következtében és koponyája teljesen levált. Az összezuzott holt testet pedig a ház padlásán szörnyen megsemmisítve találták meg. Eddig még nem sikerült kideríteni, hogy mi okozta a repülőgép szárnyainak letérését.

Vasúti szerecsétlenség Spanyolországban. Madridból jelentik: A kantábriai hegyekben földcsuszamlás következtében kiskiklott Madrid—Santander között egy személyvonat. A szerecsétlenség következtében 9 ember életét veszítette, míg 40 utas életveszélyes sérüléseket szenvedett. A katasztrófa színhelyére azonnal segélyvonatot indítottak.

Eljegyzés. Scherff Etus Bistríta és Rosenfeld Frigyes (Nasaud) Cluj jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Romanov: Három pár selyemharisnya. Romanov a jó megfigyelő, könnyed elbeszélő író ebben a művében egy orosz fiatal tudós feleségének nagy lelki megpróbáltatásait, szerelmi játékait és tragikomikus csalódását írja meg. Egy darab élet hol komikus, hol megdöbbentően lecsúszó körképe ez a pompás regény. Ára köve 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett, vagy utánvétellel.

CLUJ különleges szenzációja:

H. E. GROH

Thomas Mann: Jakob, Jakob, a bibliai ósátva, az ó-testamentumnak e rejtélyes és bonyolult alakja áll Thomas Mann új remekművének középpontjában. A tavasz üzentember, aki túl leneséért vásárolja meg az elsőszülöttség jogát s furfangos csejével csalja ki atyja áldását, a tiszteltreméltó patriárka, aki tizenkét fiunak ad életet s legendás gazdagságra tesz szert, az álomlátó költő, az égi lajtorja álmanak álmodója egyesül ebben a csodálatos figurában. A legnagyobb német író új könyve eddigi össz munkásságának koronája. A hatalmas könyv 400 oldalon, gyönyörű vászonkötésben 144 lej az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség (10 lej) beküldése mellett, vagy utánvétellel.

Az utolsó férfi a földön

Uj közgazdasági bulletin Bucaresti ben. Dr. Kovács Jenő és Buchwald Béla szerkesztésében ABC Economic címen új közgazdasági bulletin jelenik meg melynek magyar kiadása is van. A kitünően szerkesztett könyvatos nagy népszerűsége számít, mert meg bízható, friss bucaresti informátora lesz az erdélyi kereskedelemlnek.

Óriási sikert elért operett-világfilmje. A film a gyönyörű Capri szigetén játszódik **Felülmaulja Jan Kiepora filmjét is.** Ma pénteken a ROYAL Mozgóban.

Kereskedelmi szerződések. Stockholm-ból jelentik: Remény van arra, hogy közelebből aláírják az osztrák-svéd kereskedelmi szerződést. A svéd fővárosban tartózkodó Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter és Heinal volt miniszter kedvező eredménnyel folytatták tárgyalásaikat a bécsi dívtárházak modelljeinek svédországi elhelyezése ügyében. — Bernből jelentik: A francia svájci kereskedelmi tárgyaláson ne hézások merültek fel, mert Franciaország akadályokat gördít a svájci sajt export elé. Ha megmarad álláspontján Svájc kénytelen lesz represszákat alkalmazni a franciaországi, gyümölcs-zöldség és borbehozattal szemben.

1712 hasábos új lexikon. A Genjus egy kötetes új lexikon a könyvkijadás csodája. A legújabb adatokkal kibővített hatalmas kötet 1712 hasáb, 800 kép, 32 mű-melléklet, remek nyersvászonzótésben, az összes emberi ismeretek tárháza. Az új Genjus Lexikon most 108 lej. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség beküldésével vagy utánvétellel.

Madách: Ember tragédiája. Propagandakijadás Zichy Mihály képeivel, 90 lej egészvászonban. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

SZFAT AMENU

Héber nyelv tanulására alkalmas nyelvkönyv. Korlátolt mennyiségben kapható román é magyar fordítással is

az UJ KELET könyvostályában

Ara 140 lej

Szállítjuk utánvétellel vagy az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beküldése mellett

NAPRÓL NAPRA

H. K. Whitborn angol mérnök megvételre ajánlotta fel a vasúttársaságoknak találmányát, az ágyugolyó vasutat, amely a számítások szerint sine ken 700 kilométeres óránkénti sebességgel tudna haladni. Az ágyugolyó vasut szerelvényét a pályán elektro mágnesek vonzása hajtja előre. Az utasok az ágyugolyó vasut belsejében elhelyezett belső hüvelyben ülnek, mely egyensúlyozó gíroszkópok segítségével a golyó forgása közben is mindig vízszintes helyzetben marad. Az állomások előtt a golyó egyre jobban szűkülő csöveken halad át, amelyekben sürített levegővel fékezik. A vasúttársaságok közelebből meg fogják tekinteni a mérnök elkészített modelljének működését.

Az utolsó férfi a földön

Bura Sándor cigányprimás zenekarral néhány héten át a montekarlói Sporting Club helyiségében fog műszikálni.

Az amerikai orosz-angol és és japán tudósokból álló expedíció, amelynek célja a február 14-ki teljes napfogyatkozás megfigyelése, megérkezett a Moorlock szigetre. A Kasuga japán gőzös, amely az expedíció tagjait vitte, a sziget előtt horgonyoz. A teljesen lakatlan szigeten két percig és öt másodpercig figyelhetik a tudósok a nap fogyatkozást. Pontos eredményeket várnak a megfigyelésektől az Einstein elmélet újabb igazolása szempontjából.

Az amerikai Atlantic Cityben 9 millió dollár költséggel 40 ezer néző befogadására alkalmas fedett lövészpályát építenek. A pálya hossza 1200 méter lesz.

Az Observer szerint a németországi filmgyárak beszüntették a politikai propagandafilmek gyártását.

A clujai orth. hitközség vezetősége az üresedésben levő első metszői és előimádkozói állásra próbára meghívta Grosz Salamont, Trencinből, Braeh Saui, a nagynevű kassai főrabbi vejét, aki pén tek este a Sasz Chevra imaházban, szombat délelőtt az Ohel Mose imaházban, str. F. David, funkciót fog végezni.

Elhízt egyneknl a természetes „Ferenc József” keserűvizkura hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyeddé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.

Az iclodi rokkant és hat gyermeke. Százötven lejt kap havonta rokkant két lábáért Wolffléb János Iclodon. Ennyi a nyugdíja. Két beteg lábát az ágyhoz láncolja. Agy? Vajjon ágyban fekszik-e egyáltalán, vagy a csupasz földön. Nem ír erről sem Braun Juda, az iclodi rabbi, sem Sántegeorean Josif, az iclodi esperes, akik levélben fordultak a szerkesztőséghez, hogy továbbítsuk Wolffléb Jánosnak és hat gyermekének segélykérő kiáltását az Uj Kelet olvasóihoz. A nyomor szörnyűséges vackából hallik ez a kiáltás, melyet a téli szél ijedt vonításánál alig hallani. Tél van, hat éhes gyermek sirása hallik a hó alól, hat gyermek sir kenyerért a rongyokba takart, eleven eltemetett, magával tehetetlen apa melől. Az iclodi hitközség kénytelen támogatni őket. Legutóbb a román esperes már a saját zsebéből vette ki nélkülözhetetlen száz lejt, hogy szemük láttára éhen ne pusztuljon a hat gyermek. A segélykérő kiáltást az Uj Kelet továbbítja. A zsidó hitközséghez. A zsidó intézményekhez, Magánosokhoz. Mindenkihez. Minden emberhez, akiben szív dobog. Hat gyermek éhenhal Iclodon. Az éhező gyermek sirás, a kis gyermekfogak fázó vacogása, el kell, hogy jusson minden emberi szívhez, minden emberszívbe. Adni kell. Sürgősen, bármilyen csekély összeget. Az adományokat egyenesen az iclodi hitközséghez kell juttatni.

Diamantstein (volt Reményik) vasúzet üzletét áthelyezte

Calea Victoriei 6. sz. alá. Állandóan nagy árukészlet vasáruban, háztartási cikkekben, főzőkemencékben és modern butorveretben.

Olcso árak! Olcso árak!

UJ KELET *Legújabb hírek*

Franciaország nem kíván több eszmecserét folytatni Berlinnel...

Németország külpolitikailag teljesen izolálta magát

Ausztria külpolitikája győzött. Sir John Simon Frankenstein londoni osztrák követtel tárgyal. Anglia új nyilatkozatot tesz a leszerelés ügyében

Anglia Francia- és Olaszországgal közös lépést tesznek Berlinben a német-osztrák konfliktus ügyében

Párizs, január 25. A Temps hangoztatja, hogy Németország teljesen izolálta magát. Az Ausztria függetlensége mellett határozott olasz állásfoglalásnak eleget adni nem válik valóra. Dollfuss s később a hatalmak fogják elérni Németországnak, hogy fel kell hagynia az Ausztriát zavaró agitációval.

Egyidejű berni jelentés szerint több svájci lap elérkezettnek látja az időpontot arra, hogy megállapítsa, hogy Ausztria külpolitikája máris győzött Németországgal szemben. Kétségtelennek tartják, hogy a harmadik birodalom már közelebből kénytelen lesz nyilatkozni, hogy helyteleníti az osztrák belügyekbe való beavatkozást.

Angol minisztertanács Ausztria függetlensége ügyében
London, január 25. Sir John Simon tegnap fogadta báró Frankenstein londoni osztrák követet. Lehetőségek tartják, hogy rövidesen rendkívüli ülészakarra hívják össze a népszövetségi tanácsot a német-osztrák ellentét ügyében történő állásfoglalás céljából. Újabb londoni jelentés szerint az angol minisztertanács ülésén sir John Simon beszámolt Frankenstein báró osztrák követtel folytatott tanácskozásairól. A minisztertanács elhatározta, hogy a kormány lépjen érintkezésbe Francia- és Olaszország kormányaival

s Berlinben együttesen tegyenek lépést a német-osztrák konfliktus ügyében.

Ausztriához felszólítást intéznek aziránt, hogy a hatalmak közös lépése eredményéig ne terjesszen elő panaszt a Népszövetségnek.

Ezzel kapcsolatban jelentik ugyancsak Londonból, hogy beavatott helyről származó közlések szerint az angol kormány közelebből új nyilatkozatban fogja lezárni álláspontját a leszerelés kérdésében. Remélik, hogy az új állásfoglalás meg fogja javítani a Párizs és Berlin közötti megegyezés kilátásait. Ezzel szemben párizsi jelentés szerint a kormányhoz közelálló körökben úgy hírlik, hogy

Franciaország nem kívánja tovább folytatni a diplomáciai eszmecserét a németekkel,

mivel elvi kérdésekben nem sikerült meg egyezést létesíteni.

Ausztria jegyzéket intézett Berlinhez

Bécs, január 25. A Reichspost közli a hírt, hogy öt nappal ezelőtt osztrák jegyzéket nyújtottak át Berlinben az osztrák politikai és gazdasági életet felkavaró nemzeti szocialista agitáció elleni tiltakozásul. A német birodalmi kormány a jegyzéket válaszatlanul hagyta. A lap hangoztatja, hogy már elérkezett az ideje annak, hogy az ügyet a Népszövetség elé terjesszék. Újabb bécsi jelentés szerint még nem tettek közzé semminek is hivatalos közlést Ausztria legközelebbi lépéseiről a német-osztrák konfliktus újabb kiéleződése ügyében.

Újabb náci-terrorista cselekmények Ausztriában

Bécs, január 25. Innsbruckban nemzeti szocialisták folytatták a téli sporthét elleni terrorakciókat. A bobversenypályán több pontján hatalmas lyukakat ástak, néhány kanyarodóban robbanó petárdákat helyeztek el s villanyvezetékeket elvágta. Rendőrségi megállapítások szerint a tettesek egy része a versenyzők közül

került ki. Több letartóztatás történt. Katonai karhatalmat rendeltek ki a verseny pályák épségének biztosítására.

Egyidejűleg Steyriban 4 bombaexplozió volt. 32 személyt letartóztattak s koncentrációs táborba szállították őket.

A welsi koncentrációs táborban a nemzeti szocialisták között forrongás ütött ki.

Linzből csapatokat vezényeltek ki Welshbe. Kétszáz internáltat más táborba szállítottak át. Egyidejű bécsi jelentés szerint Penbauer volt innsbrucki főpolgármestert nemzeti szocialista kapcsolata miatt letartóztatták s internáló táborba szállították.

Kizárják a náci-munkások a közmunkákból

Bécs, január 25. Az osztrák szövetségi kormány állami szállításokat és közmunkásokat alkalmaznak. Közelebből nyilván

nosságra fogják hozni a kormány intencióinak megfelelő munkaközvetítő intézmények listáját. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy az új Reichsbriicke építésénél kizárólag olyan vállalatokat fognak munkálatokban részesíteni, amelyek hazafias érületű munkásokat alkalmaznak.

London, január 25. A Times jelenti, hogy Frankenstein báró, londoni osztrák követ újlag megjelent a Forriegne Officeban. Ezuttal Vansitard külügyi államtitkár fogadta. A követ újabb panaszokat terjesztett elő a német-osztrák konfliktus ügyében. A Daily Telegraph a helyzetet súlyosnak ítéli, mindamellett elkerülendők tartja azt, hogy Ausztria a Népszövetséghez forduljon panaszával. A Daily Herald és a Morning Post kétségnek tartják a Genfben irányított panasz előszerű voltát.

Ilyen gyászkeretben
jelennének meg a lapok, ha valóra válna az, hogy a „masculitis” nevű betegség kipusztítja a férfinet a földről. Megmaradna az

Az utolsó férfi a földön
akéért az egész világ női harcolna.
A külföld mozijainak az ezt a témát tárgyaló zenés, énekes film a legnagyobb sikere.
Főszereplők: Raul Roulier, Herbert Mundin, Edna May Oliver, Gloria Stuart.
Ma, pénteken premier!

Szinkör Mozgó! Szinkör Mozgó!

A szász néptanács kettészakadása után kiáltványt intéztek a szász néphez Glondys püspök hívei

Brutálisan sértő támadásban részesült az egyházfő a néptanács ülésén

Sibiu, január 25. A szász néptanács kettészakadása az erdélyi németiség körében érthető feltűnést és a különböző pártokban rendkívül erőteljes visszhangot keltett. Glondys püspök és hívei nek a néptanácsból való kivonulása a szász politikai élet kettészakadását jelenti. A néptanácsülésén, mint ahogy utólagosan a nyilvánosság nélkül meg tartott gyűlés leírásából kiderült, a nemzeti szocialisták részéről sértő kiáltások hangzottak el Glondys püspök ellen. Különösen dr. Gust Waldemar brassói kiküldött nemzeti szocialista alvezér példátlan durvasággal támadta az egyházfőt.

Ennek az eredménye volt a Hans Otto Roth csoport kivonulása, amelyről a Sibenburgisches Deutsches Tagesblatt most részletesen számol be. A lap közli azt a kiáltványt, amelyet a tanácsból kivonult ötvenegyzet vezető irt alá. A kiáltvány többek között a kö

vetkezőket írja:
— Megtörtént a döntés, melynek elkerülhetetlen volta hetek óta él népünk nyilvánosságának tudatában. Az N. E. D. R. (Nemzeti szocialista szervezkedés) által népi életünk tekintélyei ellen tervszerűen vitt harc a néptanács folyó hó 22-i ülésén tullepte azokat a határokat, melyek a mi béke akaratunknak és türelmünknek föltételei voltak. Különösen átlépték ezeket a határokat, amikor az N. E. D. R. al elnöke, dr. Waldemar Gust főtiszteletű püspökünkkel szemben olyan magatartást tanusított, amely összeférhetetlen a mi országos egyházunk legmagasabb méltóságát illető tisztelettel és ami ezért összeférhetetlen német-szász népközösségünk lelki és erkölcsi alapjai val is.
— A néptanács azon tagjai, amelyek dr. Gustnak ezt a viselkedését elítélik, a tanács ülését erre elhagyták.

Meg kell állapítanunk, hogy a néptanács szavazásra jogosított tagjainak többsége hagyta el ezzel a tanácsstermet. A néptanács következő délutáni ülésén ennek megfelelően nem is vettünk részt és a jövőben való további részvételünket a következő föltételeink teljesítésével tesszük függővé:

Mindezekért a szakadárök az egyházfő számára elégtételt követelnek és biztosítékot kérnek arra nézve, hogy a nemzeti szocialisták további magatartása meg fog felelni annak a felelősségnek és tisztességes viselkedésnek, mely a német-szász népközösség alapját képezi.

A kiáltvány ezután részletesen kifejti az események lefolyását, majd tiltakozik az ellen, hogy gyalázkodásokat és rágalmakat vigyenek be a szász néphez, annak vezetői ellen. Hangsúlyozza a kiáltvány, hogy amennyiben a nemzeti szocialisták magatartásukat nem változtatják meg, úgy Glondys püspök híveiben kemény ellenfelekre fognak találni.

A kivonult tanácsosok tegnap küldött-ségileg jelentkeztek Glondys püspöknel s sajnálatuknak adták kifejezést levélben a történetek felelt. A püspök ugyan figyelmeztetést ajánlotta a küldöttség tagjainak, hogy a nép megújulásának mozgalmát támogassák, de lépjenek fel férfiasan minden káros kinövés ellen.

Egy nap öngyilkossági krónikája

Bucuresti, január 25. A bucaresti str. Unrei 215 számú házban ma megmérgezte magát és meghalt Banu Vasile vegyszereti hallgató. Hátrahagyott levelében megírja, hogy azért követ el öngyilkosságot, mert nem tudja megfizetni az egyetemi tandíját.

Cernăuți-ban a legutolsó 24 órában öt öngyilkosság történt. Ghiulea Coriolan hadnagy az egyesülési innep Te Deumja után hazament, tisztiszolgájának meghagyta, hogy ne zavarja, azután föblötte magát. Tettének oka ismeretlen. Bilinschi Olga 24 éves asszony összeveszett a férjével és lisoformmal mérgezte meg magát. Anne Benac 19 éves éves leány a vasuti váróteremben ugyancsak lisoformot ivott, mert elbocsátották állásából. Anna Gatez 20 éves eselédány sze reimi bánatában menekült a halálba, míg Mária Lipeca 20 éves varrónő, akit szintén súlyos mérgezéssel szállítottak el, nem akarja tettének okát bevallani.

Chisinauban Cercioğlu volt multimilliomos felesége akiről annakidején több ízben írtunk és aki valósággal uccai kéregető lett, megbolondult a nyomortól és 4 izben követett el öngyilkosságot. Tegnap a bulevardon a villamos vasut kereskei elé vetette magát. Haldokolva szállították kórházba.

Végetért a kisantant-konferencia

Belgrad, január 25. A kisantantkonferencia a jugoszláv fővárosban kedden végetért. Titulescu és Benes elutaztak Belgrádból. Prágai jelentés szerint tegnap Bécs visszerkezett Belgrádból a csehszlovák fővárosba.

BUTOR
mielőtt vásárolna, okvetlenül tekintse meg

BERKOVICS
műasztalos üzemet,
Strada EMINESCU 2.

hol a legújabb modelli és saját izlése és elgondolása szerint készíti el.

Legmodernebbül felszerelt rajzasztalos üzem.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa p. plătite în No. 2247

18. Telex Havonta évre 600 földre: 1 félre: 1 detések KELET zsidóság keink úrás meg

Zsidósa

Mindig antiszem De soh dókra né Amikor terror, N ban éltek A legs kintélyes galom a zsidók sz Ma tör és az an nehezedik Az ame tanácsána kezletén getni az az ifjuság nok vész kai zsidó szocialis német zs Hogy N mi van Ausztr mint a A Len sára legj seimképv 1933 első Palesztin országokk Jugosz tolerancia ugyancsa kurzus, A ket felsz jak el az kormány vilg fel meg kap Afgani sítóttak k meneteln Es foly megértes a zsidó r

Az új és az Franci irnak a ményről, hallgatás ügyben lert. Az alá dött leg nagyhata get tenn A pár sen a jol és a tel máit lá a maga mára. Holott eppen a eia dem minden -- ennek és igazs Tessék olyan n panama ban, a n áldemok vajjon a nek, vág ra, hogy fanut, a -- mint ze? Határ eshetős Eev rendelk nisztere annyit nak: v nösságr legföbb